

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH**

**Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu**

Studijní program: 6208 B Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání – cestovní ruch

**Spotřební daň z piva jako cenotvorná složka
u malého nezávislého pivovaru**

Vedoucí bakalářské práce

Ing. Václav Boněk

Autor práce

Eva Janochová

2011

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Eva JANOCHOVÁ**

Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Obchodní podnikání**

Název tématu: **Spotřební daň z piva jako cenotvorná složka u malého nezávislého pivovaru**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Analyzovat důvody specifické úpravy daně z piva pro malé nezávislé pivovary a zjistit, jak ovlivňuje cenu jejich výrobků a konkurenceschopnost.

Metodický postup:

1. Spotřební daň z piva - důvod, účel, historie
2. Malý nezávislý pivovar
3. Úprava spotřební daně z piva pro malé nezávislé pivovary
4. Analýza tvorby ceny piva u konkrétního malého nezávislého pivovaru
5. Dopady event. neexistence zvláštní úpravy na ceny a konkurenceschopnost
6. Pozitivní a negativní důsledky úpravy daně pro malé nezávislé pivovary
7. Závěr

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí
Akademický rok: 2008/2009

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 30 - 40 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Šulc I.: Zákon o spotřebních daních s komentářem k 1. 1. 2007, Anag 2007

Svátková S.: Zatížení spotřeby domácností daněmi ze spotřeby v ČR, Eurolex Bohemia 2007

David P.: Teorie daňové incidence, CERM 2007

Basařová G., Hlaváček I.: České pivo, Nuga 1999

Kratochvíle A.: Pivovarnictví českých zemí v proměnách 20. století, VÚPS Praha, 2005

www.cs.mfcr.cz

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Václav Boněk

Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: 9. března 2009

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2010

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.

děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (28)
370 05 České Budějovice

prof. Ing. František Střeleček, CSc., Dr.h.c.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 9. března 2009

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Spotřební daň z piva jako cenotvorná složka u malého nezávislého pivovaru vypracovala samostatně s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b Zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, v plném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním svého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením Zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu své kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací theses.cz provozovanou národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 16. dubna 2011

.....

PODĚKOVÁNÍ

Své poděkování bych na tomto místě ráda věnovala vedoucímu bakalářské práce Ing. Václavu Boňkovi za jeho ochotu a odbornou pomoc při tvorbě práce.

Zároveň bych své díky vyjádřila i zaměstnancům Měšťanského pivovaru Strakonice, a.s., se kterými jsem konzultovala textovou část týkající se uvedeného podniku.

Obsah

1. ÚVOD.....	2
2. CÍL PRÁCE.....	3
3. METODICKÝ POSTUP.....	3
4. TEORETICKÁ ČÁST.....	4
4.1. Spotřební daně v České republice.....	4
4.2. Historie piva a spotřební daně z piva.....	9
4.3. Současná legislativa daně z piva – vymezení pojmů.....	15
4.4. Historický vývoj zkoumaného podniku.....	19
4.5. Charakteristika vybraného malého nezávislého pivovaru.....	23
5. PRAKTICKÁ ČÁST.....	25
5.1. Analytická část.....	25
5.1.1. Ekonomické údaje o společnosti Měšťanský pivovar Strakonice, a.s.....	25
5.1.2. Velikost trhu s výrobky Měšťanského pivovaru Strakonice.....	28
5.1.3. Cenové hladiny konkurenčních výrobků.....	31
5.1.4. Tvorba ceny piva.....	33
5.2. Syntetická část.....	37
5.2.1. Dopady eventuální neexistence zvláštní úpravy na ceny a schopnost konkurence.....	37
5.2.2. Pozitivní a negativní důsledky úpravy daně pro malé nez. pivovary.....	41
6. ZÁVĚR.....	43
7. SUMMARY.....	45
8. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY.....	47
9. SEZNAM TABULEK A GRAFŮ.....	51
10. SEZNAM PŘÍLOH.....	52

1. ÚVOD

Až při samotném přečtení tématu bakalářské práce jsem si uvědomila, že pivovar, který téměř denně ve Strakoniciích mívám, je malým nezávislým pivovarem. Do okamžiku zahájení studia textových podkladů jsem toto označení považovala za synonymní s minipivovarem nebo regionálním pivovarem. O rozdílu ve výši sazby spotřební daně jsem tedy neměla ani tušení.

První myšlenka, s kterou jsem se potýkala, byla, že k zavedení takovéto kategorie muselo dojít až po roce 1989, kdy se výrazně změnila ekonomická situace tehdejšího Československa a svou příležitost získal soukromý sektor, neboť do té doby nebyl jeho rozvoj díky centrálně plánované ekonomice možný. Tak tomu mohlo být i u pivovarů, které byly státními podniky se stanoveným trhem, který byl teritoriálně vymezen územním uspořádáním krajů. V 90. letech se začalo s postupnou privatizací státních podniků a pivovary byly v nových podmínkách nuceny obhájit své místo na trhu. Určitě záleželo na zkušenosti, rozhodnosti, odhadu jejich vedení a dobré znalosti poptávky. Do té doby nebylo nutné stanovovat sníženou cenu spotřební daně, avšak po změně ekonomických poměrů, kdy byl mezi podstatná kritéria hodnocení podniku stanoven zisk, bylo pravděpodobně na místě zajímat se i o výši daňových sazeb, jež se promítají do ceny výrobku, kterou je pak ochotný spotřebitel akceptovat. Možná právě tato snížená sazba daně dala příležitost vzniku řady menších pivovarů po vzoru pražského U Fleků.

Uvědomila jsem si, že o výrobě piva, ač patřím k národu, který dlouhodobě vede v žebříčku jeho spotřeby (více než 150 l na osobu ročně), mnoho nevím. Pivo je velmi oblíbeným osvěžujícím nápojem, ale přesto bych se přiklábila k názoru, že současná mladší generace opouští některé tradice svých rodičů a vyhledává jiné druhy alkoholických a energetických nápojů. Jen málokdo by však přiznal, že nikdy neochutnal zlatý mok značky Pilsner Urquell a na příjemné dovolené v tuzemsku i některý druh piva z řady vyráběných regionálních značek.

2. CÍL PRÁCE

Analyzovat důvody specifické úpravy daně z piva pro malé nezávislé pivovary a zjistit, jak ovlivňuje cenu jejich výrobků a konkurenceschopnost.

3. METODICKÝ POSTUP

1. Spotřební daň z piva – důvod, účel, historie
2. Malý nezávislý pivovar
3. Úprava spotřební daně z piva pro malé nezávislé pivovary
4. Analýza tvorby ceny piva u konkrétního malého nezávislého pivovaru
5. Dopady eventuální neexistence zvláštní úpravy na ceny a schopnost konkurence
6. Pozitivní a negativní důsledky úpravy daně pro malé nezávislé pivovary
7. Závěr

4. TEORETICKÁ ČÁST

4.1. Spotřební daně v České republice

V České republice jsou mezi nepřímé daně zařazeny daně ze spotřeby, které se dále dělí na univerzální a selektivní. Mezi selektivní daně patří pět spotřebních daní: daň z minerálních olejů, daň z lihu, daň z vína a meziproductů, daň z piva a daň z tabákových výrobků.

Tento typ daní označovaných „akcízy“ je cíleně zaměřen na produkci, prodej či spotřebu určité skupiny vybraných výrobků, které netvoří základ denních potřeb, ale právě naopak mohou při vyšší konzumaci negativně působit na zdraví lidské populace nebo zatěžovat životní prostředí.

Spotřební daň je vybírána jednorázově, zpravidla při uvedení výrobku do daňového oběhu. Výrobci a obchodníci daň odvádějí, ale poplatníkem je spotřebitel, který ji zaplatí v ceně výrobku. Ve vymezení daní a stanovení jejich výše je Česká republika vázána po vstupu do Evropské unie také dodržováním jejích příslušných směrnic. Je uplatňován společný princip, že zboží je zdaňováno v zemi spotřeby příslušnými národními sazbami. Daně jsou harmonizovány také díky stanovení minimálních sazeb a vymezení výrobků, které mohou podléhat spotřební dani.

Spotřební daně jsou stabilním zdrojem příjmů veřejných rozpočtů a vzhledem k tomu, že jsou uvalovány na výrobky s nízkou elasticitou, lze dobře předpovídat jejich výtěžnost.

Z údajů uvedených v tabulce 1 je patrné, že největší daňovou výtěžnost centrálních rozpočtů (kromě pojistného na sociální zabezpečení) vykazuje daň z přidané hodnoty, která v roce 2009 tvořila téměř 37,6 % těchto příjmů. Daně spotřební tvořily 19,8 %

a daně z příjmů fyzických osob 19,3 %, téměř stejné výše dosáhly i daně z příjmů právnických osob.

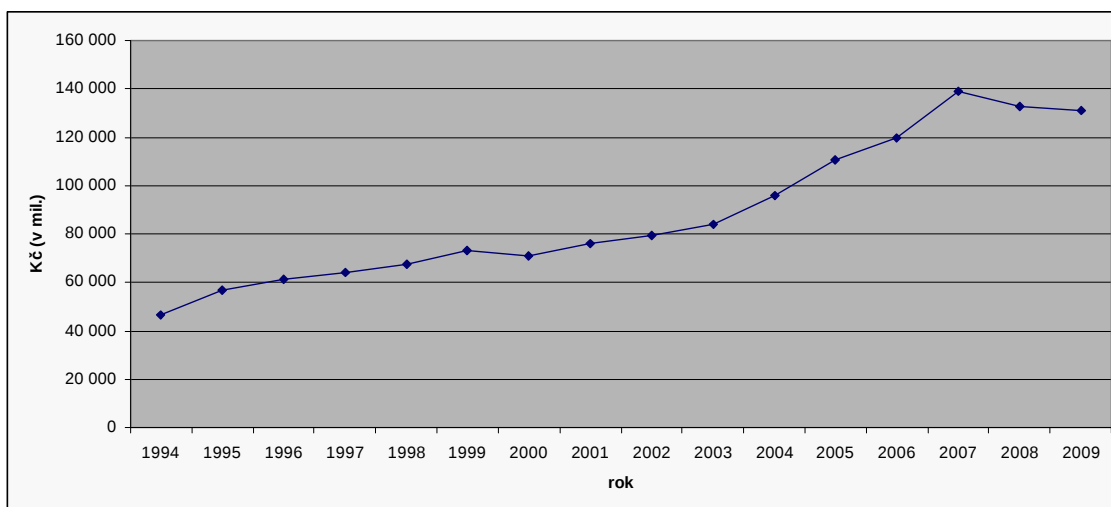
Tabulka 1: Vývoj inkasa daní v letech 2005 – 2009 (v mil. Kč)

Daň	2005	2006	2007	2008	2009
Daň z přidané hodnoty	202 385	213 182	229 541	249 187	248 120
Daně spotřební	110 560	119 549	138 940	133 036	131 079
Daně z příjmů placené spol. a ost. podniky	144 829	141 773	166 418	187 621	127 144
Daně z příjmů placené fyzickými osobami	142 431	136 783	151 462	143 315	127 547
Daně z pozůstalosti, dědické a darovací	622	732	805	466	261
Daně z fin. a kapitálových transakcí	7 495	7 789	9 776	9 951	7 809
Daně z motorových vozidel	5 183	5 429	5 912	5 999	4 803
Cla a ostatní dovozní poplatky	-50	6	24	8	5
Příspěvky na sociální zabezpečení	430 834	457 483	504 605	529 900	495 891
Celkem (mimo příspěvek na soc. zabezpečení)	625 693	637 792	715 960	742 774	660 381

Zdroj: MFČR

V současné době se legislativa spotřebních daní řídí Zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, který byl vyhlášen 24. října 2003. Nabyl účinnosti 1. ledna 2004, ale některá ustanovení nabývala či pozbývala platnost až přistoupením České republiky k Evropské unii (1. května 2004). Tento zákon upravuje daň z minerálních olejů, daň z lihu, daň z piva, daň z vína a meziproductů a daň z tabákových výrobků. Správu daní vykonávají celní úřady příslušné podle sídla nebo místa pobytu plátce daně, pokud zákon nestanoví jinak.

Graf 1: Vývoj inkasa spotřebních daní v ČR v letech 1994 - 2009 (v mil. Kč)

Zdroj: Česká daňová správa a MFČR

Pozitivní růst daňové výtěžnosti spotřebních daní souvisí s postupným zvyšováním daňových sazeb, a také se zvyšující se spotřebou zboží, která vychází ze změn životního stylu a rostoucí životní úrovně obyvatel. Díky schválenému Zákonu č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, dochází i ke zvýšené kontrolní činnosti a povinnému značení lihu. Po třech letech výraznějšího ekonomického růstu pak došlo ke stagnaci inkasa spotřebních daní, která souvisela s celkovou ekonomickou recesí vyvolanou propadem finančního trhu v USA v roce 2008, který způsobil celosvětovou hospodářskou krizi. Pokles poptávky po zboží způsobil i pokles celkového inkasa spotřebních daní.

Tabulka 2: Inkaso spotřebních daní za rok 2009 (v mil. Kč)

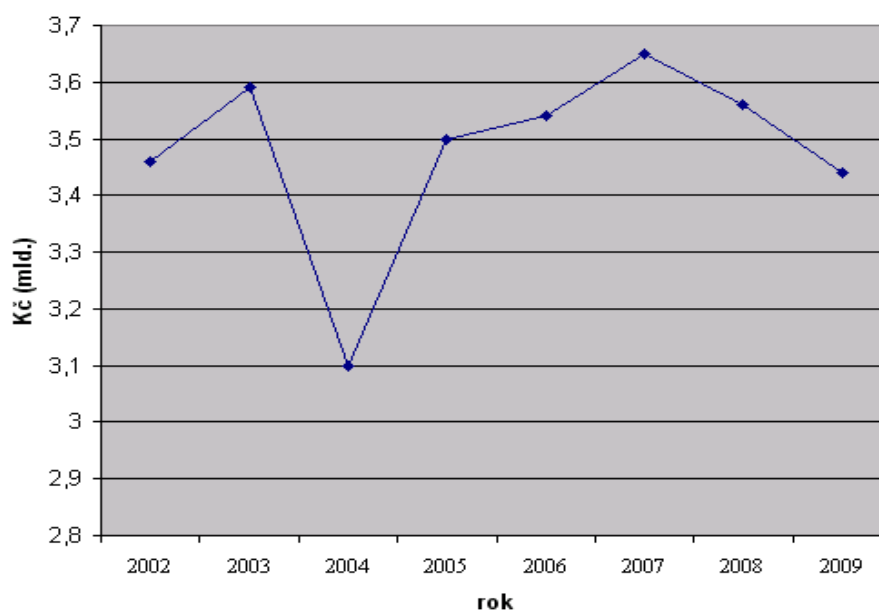
Druh spotřební daně	2009	2009 po vrácení SPD	Procentní podíl na SPD
SPD z vína a meziproductů	325,7	325,7	0,25 %
SPD z minerálních olejů	81 599,8	79 464,6	62,14 %
SPD z lihu a lihovin	6 937,4	6 937,4	5,43 %
SPD z piva	3 438,7	3 438,7	2,69 %
SPD z tabákových výrobků a nálepek	37 704,0	37 704,0	29,49 %
Celkem	130 005,6	127 870,4	

Zdroj: vlastní zpracování na základě Informace o činnosti celní správy ČR za rok 2009

Ve výše uvedené tabulce 2 nebyly na rozdíl od tabulky 1 započteny do inkasa spotřebních daní ekologické daně (daň z elektřiny, daň ze zemního plynu a dalších plynů a daň z pevných paliv).

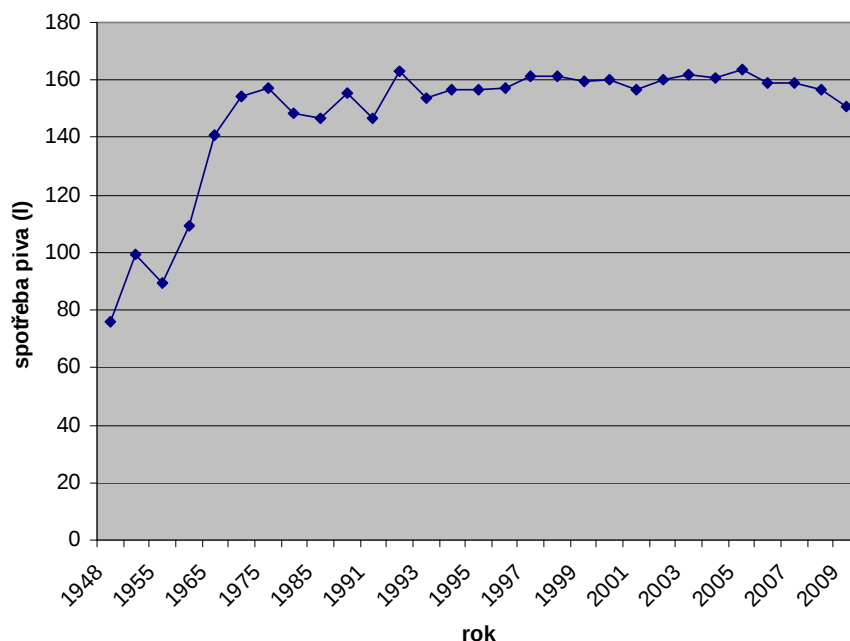
Podle zveřejněných informací o činnosti Celní správy České republiky za rok 2009, stejně jako v minulých letech, největšího podílu na veřejných příjmech ze spotřebních daní dosahuje spotřební daň z minerálních olejů a z tabákových výrobků. Spotřební daň z piva společně se spotřební daní z vína a jeho meziproduktů mají nejmenší výtěžnost. Podle výše uvedených hodnot v tabulce činí jejich procentní podíl na celkovém inkasu spotřebních daní za rok 2009 necelá 3 %, zatímco spotřební daň z minerálních olejů činí více než 62 % a spotřební daň z tabákových výrobků a nálepek necelých 30 %.

Graf 2: Vývoj inkasa spotřební daně z piva v ČR v letech 2002 - 2009 (v mld. Kč)

Výtěžnost spotřební daně z piva je před i po vydání Zákona č. 353/2003 Sb., téměř ve stejném objemu. Pokles výnosu spotřební daně z piva v roce 2004 byl zdůvodněn zvýšením výroby piva s nižší stupňovitostí, kdy se místo 12° vyrábělo více 11° piva, a nárůstem jeho exportu do členských zemí Evropské unie a třetích zemí.

Graf 3: Vývoj spotřeby piva v ČR v letech 1948 - 2009 (na obyvatele za rok v litrech)

Údaje v grafu jsou uvedeny jen pro spotřebu piva na obyvatele v České republice. Pokud se jednalo o údaje z období Československé socialistické republiky nebo České a Slovenské federativní republiky, bylo přihlíženo jen k údajům pro Česko.

Byla-li ve zveřejněných statistikách posuzována spotřeba piva za Čechy a Slováky společně, byla výsledná hodnota na obyvatele nižší o více než 10 litrů.

Nad hranici 140 litrů se Češi dostali poprvé v roce 1965, kdy spotřeba činila 140,7 l. Prozatím rekordní spotřeba byla v roce 2005, kdy bylo na hlavu spotřebováno 163,5 l. Od té doby zřejmě obliba zlatého moku klesá, neboť v roce 2009 bylo spotřebováno 150,7 l na obyvatele.

Pro zajímavost můžeme uvést, že spotřeba roku 2009 se nejbližší podobá spotřebě z roku 1989, která byla jen o 0,3 l vyšší, a spotřebě z roku 1969, která byla vyšší o 0,9 l.

V devadesátých letech napomohl vzrůstající tendenci spotřeby piva také rozvoj cestovního ruchu, který byl v dobách socialismu nízký.

4.2. Historie piva a spotřební daně z piva

Pivo nebo dříve spíše jen známý zkvašený obilný nápoj mohl provázet naše předky stejně dlouho jako obilí. Možná právě proto považujeme za jeho pravlast oblast Mezopotámie, kde bylo obilí pěstováno již v šestém tisíciletí před naším letopočtem.

Dnes jsou základními surovinami pro výrobu piva voda, slad z ječmene a chmel. V takovémto složení mohlo být pivo vyrobeno prvně snad v Asii, kde se vyskytoval také chmel. Rozmanité druhy piva vznikaly díky jeho ochucování a kořenění různými bylinami, jehličím, semeny či medem.

Na našem území je první zpráva o zákazu vaření piva známa z roku 993 n.l., kdy biskup Vojtěch zakázal benediktinům Břevnovského kláštera pivo vařit. A to znamená, že již v této době bylo vaření piva známou praktikou. Za vůbec první historický doklad, který se zmiňuje o výrobě piva u nás, je považován přepis nadační listiny českého krále Vratislava II (1061 – 1092) pro vyšehradskou kapitolu z roku 1088. V části přepisu ze 13. století se nachází zmínka o přiděleném desátku chmele pro vaření piva.

S produkcí piva bylo spojeno i vybírání poplatků a daní, které bylo pravděpodobně téměř stejně staré jako jeho výroba. Státní pokladna těžila z výroby piva např. již v Egyptě za vlády Ptolemajovců, ta doba je označována za zlatý věk egyptského pivovarnictví v období 332 – 330 př. n. l.

V České republice je zavedení tzv. spotřební daně z piva legislativně dáno zákonem od roku 1993. Prvopočátky vlastní daňové povinnosti jsou známy již mnohem dříve. Panovníci, vrchnost a města vždy těžili z každé možnosti, která vedla k jejich obohacení. Stejně jako v dnešní době, kdy je nutno z daní platit náklady veřejného sektoru (zdravotnictví, školství, armáda), i tenkrát se potýkali se stejnými problémy. Výše plateb byla v každém panství či městě různá.

Ve zpracované historii strakonického pivovaru můžeme vypátrat snahy o daňovou povinnost od středověku, kdy bylo v roce 1367 měšťanům uděleno Bavořem IV. právo vařit pivo. Již tehdy ve 14. století se z každé várky piva odváděla jedna tuna mláta pro

panské vepře. Kromě toho se z každé várky ve větším městě odváděly rychtáři 4 denáry pasovské a v menším městě 3 denáry pasovské.

V 15. století - v době jagellonské se platila berně - bílý groš z každého strychu obilí tam, kde se vařilo pivo, a vybíralo se z každého sudu piva, ať bylo vyrobeno stavem duchovním, světským, šlechtickým nebo měšťanským.

V 16. století Privilegium krále Vladislava II. z roku 1507 stanovilo Strakonickým odvádět jeden groš český z malvazu a sladkého pití. Od roku 1546 za krále Ferdinanda I. (1526 – 1564) se stále měnící se poplatky změnilly na poplatky trvalé, tzv. akcízy, které se vybíraly z dovezeného nebo uvařeného piva. Vybíráno bylo posudné. Z věrtel (4 vědra – tj. 1 hl a 84 l) bílého piva se platilo 7 peněz bílých (nebo 14 peněz malých - trojníků) a z ječného piva 11 peněz malých městských. Později se mělo vybírat po šesti groších z každé čtvrtky (cca 5,85 l). Výše zůstala stejná i po měnové reformě v roce 1615, ale v přepočtu nové měny 15 krejcarů. Do roku 1567 se vybíralo především za pivo výčepní. Po tomto roce převažovalo zpoplatnění za pivo vyrobené.

V 17. století se po usnesení zemského sněmu v roce 1646 odváděla daň věderná. Za jeden sud se odvádělo 15 krejcarů bez rozdílu, zda se jednalo o navařené vlastní pivo nebo cizí vyšenkované v místě. Za císaře Leopolda I. museli měšťané z každého vystaveného vědra odvádět vrchnosti osm krejcarů. Leopoldův patent se stal základem pro vydání rakouského všeobecného daňového zákona v 18. století.

Úplná reforma přišla za Marie Terezie v roce 1775. Zavedena byla daň z požívání nápojů. Ze sudu se platily tři zlaté.

V 19. století byla v roce 1829 vyhlášena všeobecná potravní daň. Od roku 1852 se vybíralo podle vyrobeného množství a podle sladkosti s minimem obsahu 12° S (sacharometrických), toto množství bylo od roku 1857 sníženo na 9° S. Pod touto hranicí se platilo 45 krejcarů a každý stupeň navíc byl ohodnocen příplatkem čtyři

krejcare konvenční měny (v Praze byl poplatek vyšší). Válečné období snižovalo kvalitu piva a zvyšovalo odvody z jeho výroby.

Císařské nařízení č. 120 z 17. července 1899 měnilo zákony o nepřímých daních. U daně z piva byla předmětem daně stanovena mladinka, která obsahovala cukr a z níž se lihovým kvašením vyrábělo pivo. Daň činila 34 haléřů z každého hektolitrů a každého stupně extraktu. Zajímavé bylo i zvýhodnění berní slevou 15 % při výrobě do 2 000 hl, 10 % při výrobě do 5 000 hl a 5 % z připadající daně spotřební při výrobě do 15 000 hl.

Tabulka 3: Sazby daně podle Císařského nařízení z roku 1899

Daň	34 h	z každého hl a stupně extraktu mladinky
berní sleva 15%		výroba do 2 000 hl
berní sleva 10%		výroba do 5 000 hl
berní sleva 5%		výroba do 15 000 hl

Zdroj: Císařské nařízení č. 120 z 17. července 1899

V těžkých letech 20. století po válečných útrapách první světové války podléhala každá várka piva doзору státního úředníka, který kontroloval cukernatost, podle níž se vyměřovala daň. Tento dozor trval až do roku 1945.

Císařské nařízení č. 270 z 29. srpna 1916 změnilo některá ustanovení o dani pivní, jejíž sazby byly stanoveny 1 Koruna 10 haléřů z každého hektolitrů a každého stupně extraktu (přičemž z prvních 10 000 hektolitrových stupňů extraktu byla pivní daň 88 haléřů; z nejbližší následujících 20 000 h° extraktu 94 haléřů; z nejbližší následujících 20 000 h° extraktu 1 Koruna a dalších nejbližší následujících 20 000 h° 1 K 05 h).

V roce 1919 vstoupil v platnost zákaz výroby pivní mladinky slabší než 6 a později 5 cukroměrných stupňů výtažku. Pro kontrolu podléhala každá várka piva doзору státního úředníka, jenž kontroloval cukernatost, podle které se vyměřovala daň. Tento dozor trval až do roku 1945.

Sbírkou zákonů a nařízení státu československého vydanou dne 27. března 1920 byl zveřejněn Zákon č. 160 Sb., jímž se mění neb doplňují některá ustanovení o dani z piva.

Výroba mladinky podléhala daní 3 Kč z každého daňového stupně (jeden hektolitr o jednom stupni úředně nařízeného stodílného cukroměru při + 14 °R tj. 17,5 °C). Pivovarům, které nevyrobily více než 90 000 daňových stupňů mladinky, příslušela sleva z pивní daně.

Tabulka 4: Sazby daně podle zákona z roku 1920

Daň	3 Kč	z každého hl a daňového stupně
sleva pивní daně 20 %		celková výroba nepřevyšující 6 000 daň. stupňů
sleva pивní daně 15 %		celková výroba nepřevyšující 18 000 daň. stupňů
sleva pивní daně 10 %		celková výroba nepřevyšující 48 000 daň. stupňů
sleva pивní daně 5 %		celková výroba nepřevyšující 90 000 daň. stupňů
min. fin. – zmocněn k 5 % slevě		

Zdroj: Zákon č. 160 Sb. ze dne 11. března 1920

Samostatným zákonem byla stanovena i nejvyšší cena piva pro tuzemskou spotřebu, která se udávala za 1 l nebo 1 hl. Rozlišeno bylo, zda jde o ceny u stáčeče, nebo u dalšího prodáváče v drobném.

V roce 1919 byla zavedena všeobecná daň nápojová, která se zpočátku vztahovala jen na limonády, minerální vody a sodové vody. Zákonem č. 676 Sb. ze dne 22. prosince 1920, jímž se mění způsob zdaňování piva, se podle této daně začalo zdaňovat i pivo. Všeobecná daň se platila z jednoho litru, ale již ne mladiny, ale konečného produktu. Pivem se rozuměl slabě alkoholický nápoj, vzniklý zkvašením mladinky, připravené z látek škrobnatých nebo cukernatých s přísadou chmele. Od roku 1930 pak byl v platnosti opět samostatný zákon, který řešil daň z piva.

Tabulka 5: Sazby daně podle zákona z roku 1920, 1930, 1937

Pivo	1920	h/l	1930	h/l	1937	h/l
pivo výčepní (do 10°)	24 h		46 h		56 h	
ležák (do 12°)	32 h		60 h		70 h	
pivo spec. a cizozemské	40 h		80 h		90 h	
pivo vyvážené do ciziny	nepodléhá dani		nepodléhá dani		nepodléhá dani	

Zdroj: Zákon č. 676 Sb. ze dne 22. prosince 1920, Zákon č. 168 Sb. ze dne 27. listopadu 1930, Zákon č. 250 Sb. ze dne 21. prosince 1937

Tabulka 6: Sazby daně podle zákona z roku 1946 a 1948

Pivo	1946 Kčs/l	1948 Kčs/l
výčepní (do 10°)	1,16 Kčs	2,40 Kčs
ležák (do 12°)	1,44 Kčs	2,90 Kčs
pivo spec. a cizozemské	1,84 Kčs	3,15 Kčs

Zdroj: Zákon č. 30/1946 Sb., Zákon č. 283/1948 Sb.

Od roku 1946 se k této dani připočítávala ještě přírážka ve prospěch státu ve výši 0,80 Kč/1 litr. Zajímavá byla i zmínka o snížení daně na podporu malých pivovarů. Ministr financí byl zmocněn, aby mohl poskytnout slevu na dani malým pivovarům s výstavem do 10 000 hl piva ročně. Tato podpora mohla být až ve výši 10 % zaplacené daně.

Od roku 1949 vstoupil v platnost Zákon č. 283 Sb. ze dne 21. prosince 1948, o všeobecné dani. Předmětem daně byly zboží a výkony uvedené ve zvláštním sazebníku. Od roku 1953 byla zavedena daň z obratu, která vyplývala z rozdílu mezi velkoobchodní a maloobchodní cenou. Tento způsob platil obecně do roku 1992 s modifikací pro léta 1991 a 1992. Výše daně byla stanovena sazebníkem daně z obratu.

Spotřební daně jsou v České republice upraveny od 1.1.1993 Zákonem České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních.

Tabulka 7: Sazby daně podle zákonů z let 1991 - 1995

Pivo	1991 Kčs/l	1992 Kčs/l	1993 Kčs/hl	1995 Kč/hl
výčepní (do 10 % vč.)	1,90 Kčs	2,10 Kčs	154 Kč	157 Kč
ležák (do 12 % vč.)	3,90 Kčs	4,30 Kčs	317 Kč	320 Kč
více než 12 % pův. st.	6,50 Kčs	7,80 Kčs	423 Kč	430 Kč
účelové (kvasnicové)	1,30 Kčs	1,30 Kčs		

Zdroj: České pivo, 1998

Zákonem č. 260/1994 Sb., kterým se mění a doplňuje Zákon České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, došlo k výraznému průlomů v oblasti zvýhodnění malých nezávislých pivovarů. Zákon nabyl účinnosti 1. 1. 1995. Nové sazby pro nezávislé pivovary platily však až od července téhož roku.

Malým nezávislým pivovarem byly definovány právnické a fyzické osoby se stanoveným výstavem piva do 200 000 hl ročně.

Při projednávání novely zákona o spotřebních daních v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky byl návrh odůvodněn potřebou zachovat pestrost nabídky různých druhů piva na českém trhu s tím, že regionální malé pivovary dotvářejí charakter české krajiny. Poslanec Josef Hájek uvedl, že snížená sazba je běžná i v okolních zemích. U nás podle čísel z roku 1993 reprezentovalo tuto výrobu 8,24 %, zatímco ostatní výroba pocházela z velkých pivovarů. Malé pivovary zaměstnávaly cca 1 400 lidí. Hodnotil i rozpočtový dopad za zanedbatelný a rozpočtově neutrální, neboť by činil při ročním zápočtu cca 40 mil. Kč.

Tabulka 8: Sazby daně podle zákona z roku 1994

Čís. kód nomen- klatury celního sazebníku		Sazba daně v Kč/ hl pro malé nezávislé pivovary					Sazba pro ostatní
		velikostní skupina podle výstavu					
		do 10 000 hl	více než 10 000 do 50 000 vč.	více než 50 000 do 100 000 vč.	více než 100 000 do 150 000 vč.	více než 150 000 do 200 000 vč.	právnícké osoby a fyzické osoby
2203	u piva do 10 % původní stupňovitosti vč.	79,-	94,-	110,-	126,-	141,-	157,-
	u piva více než 10 % do 12 % stupňovitosti vč.	160,-	192,-	224,-	256,-	288,-	320,-
	u piva více než 12 % původní stupňovitosti	215,-	258,-	301,-	344,-	387,-	430,-

Zdroj: Zákon č. 260/1994 Sb.

K výrazné změně došlo od roku 2004 na základě nového zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů. Daň byla vymezena základní sazbou Kč 24,- a čtyřmi sníženými sazbami pro malé nezávislé pivovary v rozmezí Kč 12,00 - Kč 21,60. Tato sazba byla stanovena na 1 hektolitr. Stejně jako v předešlém zákoně se opět přihlíží při stanovení výše daňové povinnosti k obsahu alkoholu, avšak tentokrát je sazba daně stanovena na celé jedno procento extraktu původní mladiny. Způsob výpočtu bude uveden v další kapitole.

Většina piva vyrobeného na území České republiky (cca 90 %) pochází z pivovarů, které nejsou malými nezávislými pivovary, a je zařazena v sazbě Kč 24,-.

Tabulka 9: Sazby daně podle zákona z roku 2003

kód nomenklatury	sazba daně v Kč/hl za každé celé procento extraktu původní mladiny					
	základní sazba	snížené sazby pro malé nezávislé pivovary				
		velikostní skupina podle výroby v hl ročně				
		do 10 000 Včetně	nad 10 000 do 50 000 Včetně	nad 50 000 do 100 000 Včetně	nad 100 000 do 150 000 včetně	nad 150 000 do 200 000
2203,2206	24,00 Kč	12 Kč	14,40 Kč	16,80 Kč	19,20 Kč	21,60 Kč

Zdroj: Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních

4.3. Současná legislativa daně z piva – vymezení pojmů

Předmětem daně z piva, se pro účely Zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, rozumí výrobek uvedený pod kódem nomenklatury 2203 obsahující více než 0,5 % objemových alkoholu nebo směsi výrobku uvedeného s nealkoholickými nápoji pod kódem 2206. Tato definice vyhovuje i definici z Článku 2 Směrnice Rady 92/83/EHS ze dne 19. října 1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z alkoholu a alkoholických nápojů.

Koncentrace piva se vyjadřuje v procentech jako procentní obsah extraktu původní mladiny před zakvašením. Extrakt původní mladiny před zakvašením se stanoví podle velkého nebo upraveného Ballingova vzorce.

$$p(\%) = \frac{(2,0665A + E_s) * 100}{100 + 1,0665A} \quad \text{nebo} \quad p(\%) = 2 A + E_s + K$$

p	extrakt původní mladiny před zakvašením
A	hmotnostní procento alkoholu stanovené v destilátu pyknometricky, popřípadě denzitometricky
E _s	hmotnostní procento skutečného (nezkvašeného) extraktu piva, které se stanoví pyknometricky, popřípadě denzitometricky, po oddestilování alkoholu a doplnění destilovanou vodou na původní hmotnost vzorku
K	korekční činitel, který je stanoven tabelárně

Pivo označované jako 10° je vyrobeno z mladiny, která obsahuje 10 % extraktu (ve 100 g mladiny je 10 g cukrů). Kvašením cukrů vzniká alkohol, proto je množství vzniklého alkoholu v hotovém pivu závislé na původním extraktu mladiny a na stupni prokvašení.

Plátci spotřebních daní jsou zejména provozovatelé daňových skladů, osoby, které jsou oprávněnými příjemci nebo výrobci vybraných výrobků, a také osoby, jimž vznikla povinnost přiznat daň při dovozu zboží. Plátcem nejsou fyzické osoby, které vyrábějí pivo pro vlastní spotřebu do množství 200 l za kalendářní rok. Plátc

Vznik daňové povinnosti je okamžik výroby nebo dovozu tohoto typu zboží.

Povinnost daň přiznat a zaplatit se váže k okamžiku uvedení vybraného výrobku do volného daňového oběhu na daňovém území Evropského společenství včetně České republiky. V období mezi těmito okamžiky je v režimu podmíněného osvobození od daně využíváním daňových skladů.

Daňový sklad je prostorově ohraničené místo na daňovém území České republiky. Jeho provozovatel zde za podmínek stanovených zákonem vybrané výrobky vyrábí, zpracovává, skladuje, přijímá nebo odesílá. Jeho provozovatelem se může stát právnická nebo fyzická osoba na základě povolení k provozování daňového skladu. Návrh se podává místně příslušnému celnímu úřadu. Za den založení daňového skladu se považuje den, kdy povolení k provozování nabylo právní moci. V našem případě se jedná o objekt Měšťanského pivovaru Strakonice, a.s. V daňových skladech a při dopravě mezi nimi se zboží pohybuje pod daňovým dohledem, kterým rozumíme průkaznou administrativní evidenci. Režim pohybu zboží pod daňovým dohledem se nazývá režimem podmíněného osvobození daně.

Zdaňovací období je kalendářní měsíc.

Daňové přiznání nebo hlášení je povinen podat každý, komu vznikla daňová povinnost. Je možno využívat tiskopisu vydaného ministerstvem nebo formou elektronického podání. Daňové přiznání se podává celnímu úřadu do 25. dne po skončení zdaňovacího období, ve kterém povinnost daň přiznat a zaplatit vznikla. Pokud jsou výrobky v režimu podmíněného osvobození od daně nemusí se daňové přiznání podávat.

Splatnost daně

Daň je splatná ve lhůtě do 40. dne po skončení zdaňovacího období.

Základem daně je počet fyzických jednotek vyrobeného nebo dovezeného zboží. Základ daně z piva je množství piva vyjádřené v hektolitrech.

Sazby jsou pevné a diferencované. Základní sazba daně z piva a snížené sazby daně z piva pro malé nezávislé pivovary za 1 hektolitr a každé celé procento extraktu původní mladiny, ze které bylo pivo vyrobeno, před zakvašením. Výše sazeb podle velikostní skupiny pivovarů je uvedena v tabulce 9.

Malým nezávislým pivovarem je pivovar, jehož roční výroba piva, včetně piva vyrobeného v licenci, není větší než 200 000 hl. Není právně ani hospodářsky závislý na jiném pivovaru a jeho nadzemní ani podzemní provozní a skladovací prostory nejsou technologicky, či jinak propojeny s prostorami jiného pivovaru.

Právně nebo hospodářsky je pivovar závislý, pokud vlastní více než 50 % podílu na čistém obchodním zisku nebo disponuje více než 50 % hlasovacích práv jiného pivovaru. Také v případě, že v pivovaru chybí některý hlavní výrobní provozní soubor (varna, spilka, ležácký sklep či cylindrokonické tanky) nebo byla uzavřena jakákoliv dohoda, z níž lze dovodit přímou nebo nepřímou hospodářskou nebo právní závislost na jiném pivovaru.

Výpočet daně

Vynásobení základu daně příslušnou sazbou. U piva je sazba diferencována podle subjektu, kterému daňová povinnost vznikla. Velikost pivovarů je dána ročním výstavem piva (roční produkcí piva) vyrobeného pivovarem za jeden kalendářní rok. Sazba je stanovena na měrnou jednotku 1 hl a každé procento extraktu původní mladiny.

Výše daně u piva konkrétní koncentrace vyjádřené v procentech, které bylo uvedeno do volného daňového oběhu, se vypočítává jako součin množství tohoto piva v hektolitrech, příslušné výše celého procenta koncentrace a základní nebo snížené sazby. Koncentrace se vyjadřuje ve stupních Plato (°P).

Osvobození od daně se vztahuje na výrobky, které odebere celní úřad pro povinné rozbory nebo pivo v potravinářských výrobcích do stanovené výše alkoholu, pivo pro výrobu a přípravu léčiv, pro výrobu octa nomenklatury 2209 a pivo ve výši technicky zdůvodnitelných výrobních ztrát. Nárok na osvobození musí nabyvatel uplatnit většinou písemně. Evidence osvobozeného piva se vede samostatně.

4.4. Historický vývoj zkoumaného podniku

Ve Strakonících náleželo právo vařit pivo zpočátku jen vrchnosti. Pivovar se nacházel v areálu strakonického hradu a první zmínky o něm pocházejí z období kolem poloviny 13. století, kdy Bavorové věnovali část hradu johanitskému řádu. Není známo, zda pivo vařili již zakladatelé hradu – rod Bavorů, nebo až řád maltézských rytířů.

Původně se pivovar nacházel v západní části u věže Rumpál a v polovině 16. století byl přestěhován do budovy naproti kostelu sv. Prokopa, kde stála také sladovna. V severní části nechyběla bednárna, hostinec pro dvořany, hostinec pro hradní čeládku, sklepy a sýpka na obilí. Za třicetileté války byl pivovar poničen a vyrabován, ale o 17 let později jsou zmínky o jeho znovuotevření. V 18. století patřil k největším v Prácheňském kraji. Výstavem ho překonávaly pouze vrchnostenské pivovary ve Lnářích a Protivíně. V jižních Čechách se v té době více vařilo jen v Českých Budějovicích a Jindřichově Hradci. Počátkem 70. let 19. století byl vývoj zámeckého pivovaru ukončen. Nedokázal držet krok s pivovarem právovárečného měšťanstva a možná právě přechod na parostrojní pohon konkurenčního pivovaru se mu v roce 1874 stal osudným. V letech 1908 – 1909 byl zrušen a upraven na sklad piva.

Historie druhého strakonického pivovaru se začala psát 8. prosince 1367, kdy právo várečné (privilegium vařit pivo v měšťanských domech) spolu s dalšími právy získali strakoničtí měšťané od Bavora IV. Od té doby vařila ve Strakonících pivo vrchnost i měšťané, což vedlo k častým sporům, protože měšťané získávali nemalé zisky z piva často nazývaného „tekutý chléb“.

Společný měšťanský pivovar byl založen po třicetileté válce - v roce 1649 a byl zprvu umístěn v domě čp. 47 na Velkém náměstí, kde byla i sladovna. Do té doby bylo ve městě na 158 domů, kde se vařilo pivo.

K urovnání vztahů mezi vrchnostenským (hradním) pivovarem a právovárečníky měšťanského pivovaru došlo částečně až v roce 1664, kdy byla měšťanům zavedena na pivo daň ve prospěch vrchnosti. Zanedlouho se však ukázalo, že spory mezi oběma

pivovary budou přetrvávat. Byla vydávána omezení týkající se uznání platnosti privilegií nebo práv, z kterého pivovaru se může prodávat pivo do šenků města nebo okolních obcí. Právo várečné potvrdila i Marie Terezie v roce 1743 a stvrdil svým dekretem i Josef II. v roce 1782.

Ruční zařízení pivovaru právovárečného měšťanstva zastaralo a umístění pivovaru v centru města se ukázalo také jako nevhodné. Projevovat se začínal i nedostatek kvalitní vody. V roce 1869 bylo zrušeno popinační (výčepní) právo, které bránilo většímu rozvoji objemu výroby. Mezi nové postupy patřilo i zavádění spodního kvašení. Z pivovarského řemesla se stávala průmyslová výroba. V okolí existovaly pivovary jen v Písku, Lnářích a Volyni. Právovárečníci se v duchu technického pokroku rozhodli pro výstavbu nového pivovaru, kterému vybrali místo přímo na břehu řeky Otavy. Vystaven byl v letech 1873 – 1874.

Od roku 1904 mohl pivovar s novým názvem Parostrojní pivovar právovárečného měšťanstva v Strakonicih provozovat také činnost hostinskou, hotelovou a výčepnickou. V letech 1939 byla výroba rozšířena o sodovou vodu, limonády a vedlejší produkty. Válečná léta znamenala pro pivovar snížení kvality piva vzhledem k nedostatku surovin. Po roce 1945 byly přisloučeny pivovary v Kašperských Horách a Horažďovicích, stejně jako dříve Nepomuk nebo Střelské Hoštice, kde zůstaly sklady a sklepy.

V roce 1948 vydal Okresní národní výbor výměr o zavedení národní správy podniku, kterou vykonávaly československé pivovary, národní podnik v Praze, a zpětně k 1. lednu 1948 byl podnik znárodněn a začleněn do nově vytvořeného národního podniku Jihočeské pivovary České Budějovice. V majetku pivovaru tak zůstaly jen provozy sloužící k vlastní výrobě a ostatní nemovitosti hostinců a hotelů byly určeny ke komunálním účelům.

V letech 1954-58 byl pivovar převeden do národního podniku Pošumavské pivovary Protivín a pak zpět do národního podniku Jihočeské pivovary České Budějovice.

V tomto období měl vlastní sladovnu, vlastní zdroj elektrické energie a dokrmnu jatečného skotu. Pražská Hlavní správa pivovarů a sladoven zařadila pivovar do II. kategorie provozů, které měly mít perspektivu do budoucnosti, a tak ho uchránila od uzavření, což potkalo řadu okolních pivovarů malé a střední velikosti.

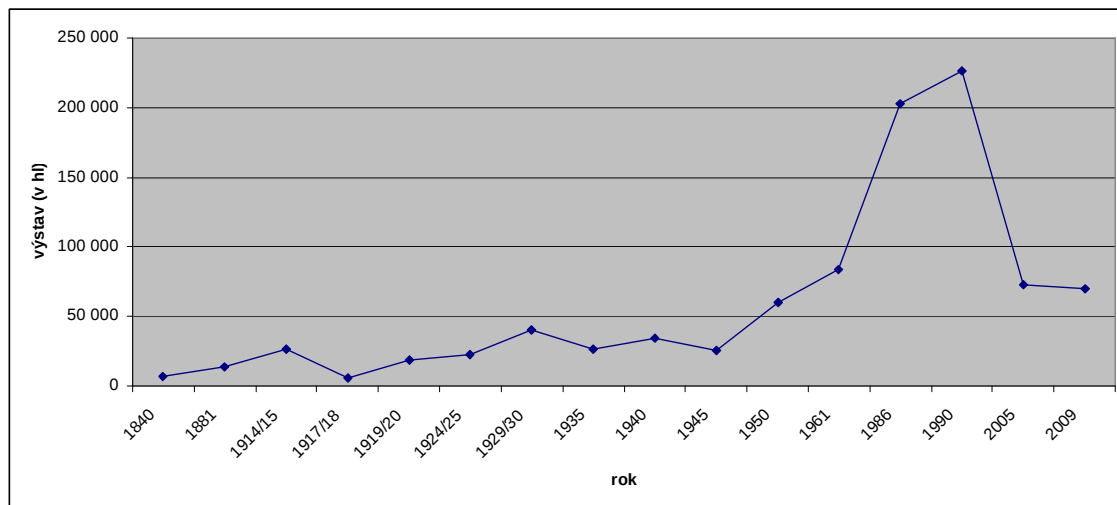
V roce 1966 získal pivovar jako jeden z prvních potravinářských závodů čestný titul - Závod vzorné jakosti. Strakonické pivo bylo rozšířeno především v okresech Strakonice, Prachatice a Klatovy. Pivovaru byly v 70. letech podřízeny ještě pivovary ve Volyni (zrušen 31.12.1974) a Blatné (zrušen 1.1.1979). V této době byla zbourána sladovna u původní budovy na Velkém náměstí a pivovar začal slad dovážet. Ve výrobním procesu došlo i na zapojování náhražek, ale od této praxe bylo brzo upuštěno, neboť pivo ztrácelo na kvalitě a dobré pověsti.

V roce 1989 se pivovar stává součástí státního podniku Pivovary České Budějovice i s podniky v Pelhřimově a Humpolci.

V devadesátých letech přišla privatizační vlna. Privatizaci pivovaru předcházela dlouholetý spor o jeho navrácení zpět potomkům právovárečných měšťanů, který pro ně skončil neúspěšně. Na přelomu tisíciletí zásoboval strakonický pivovar přes tisíc odbytišť na Strakonicku, Písecku, Klatovsku, Prachaticku, Příbramsku, Plzeňsku a jižní Moravě.

V roce 2003 založilo město Strakonice akciovou společnost Měšťanský pivovar Strakonice, aby mohlo v rámci privatizace pivovar získat a provozovat. To se mu podařilo a k 1. 1. 2005 jej zařadilo do svého majetku. Založené akciové společnosti byl pak pivovar pronajat.

Graf 4: Historický vývoj výstavu strakonického pivovaru 1840 - 2009 (v hl)

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2009 s výstavem 70 335 hl je množství vyrobeného piva téměř totožné s hodnotou výstavu z přelomu padesátých a šedesátých let dvacátého století. Od té doby se strakonický pivovar dostal až k rekordnímu výstavu v roce 1990, který byl 226 286 hl. K této hranici se pivovar blížil již v osmdesátých letech. V té době totiž pivovar neměl ve svém okolí téměř žádného konkurenta. V letech 1945-1979 byly zrušeny v jeho okolí pivovary v Kašperských Horách, Horažďovicích, Volyni i Blatné. A díky centrálně řízené ekonomice měl každý výrobce stanoven i trh, na který mohl své výrobky dodávat. Pro Strakonice se nacházely nejbližší konkurenti v Českých Budějovicích a Protivíně. Pivovar tak mohl zásobovat celý region Strakonice. K citelnému snížení výstavu došlo díky otevření konkurenčního prostředí tržní ekonomiky. Na strakonický trh se dostala piva od dalších výrobců a místní nabídka potravin byla ze spotřebního družstva Jednota rozšířena o řadu supermarketů a obchodních řetězců jako Billa, Julius Meinl, Delvita, Penny Market a Kaufland, které nabízely levná piva, ale od jiných výrobců. V posledních letech je výstav pivovaru nad 70 000 hl (v roce 2005 – 73 016 hl, v roce 2006 – 76 142 hl, v roce 2007 – 74 001 hl, v roce 2008 72 825 hl a v roce 2009 zmíněných 70 335 hl).

4.5. Charakteristika vybraného malého nezávislého pivovaru

Měšťanský pivovar Strakonice, a.s., Podskalská 324, Strakonice

IČ: 260 68 273, DIČ: CZ 260 68 273

Výstav v roce 2009: 70 335 hl

Základní kapitál v roce 2009: Kč 125 000 tis.

Obrat v roce 2009: Kč 109 655 tis.

Společnost Měšťanský pivovar Strakonice, a.s., byla založena bez veřejné nabídky akcií jediným zakladatelem – městem Strakonice zakladatelskou listinou ze dne 24. 10. 2003. Vznikla zápisem do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Českých Budějovicích, oddíl B, vložka 1343 dne 26. 11. 2003 a bylo jí přiděleno identifikační číslo (IČ) 26068273.

Jediným akcionářem společnosti je město Strakonice, které vlastní 627 ks kmenových akcií na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě Kč 100 000,-, 180 ks kmenových akcií na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě Kč 1 000,- a 1 ks kmenové akcie na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě Kč 62 120 000,-.

Statutárním orgánem je představenstvo. Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada a dohlížecím a kontrolním orgánem je dozorčí rada.

V roce 2009 pracovalo ve společnosti 60 zaměstnanců a průměrná mzda dosáhla výše Kč 21 265,-.

Hlavním výrobním programem je vaření piva a jeho distribuce pod značkou Dudák. Pivovar postupně opustil značku Nektar, která názvem připomínala spíše sladký nápoj, a snaží se svou pozici na trhu posílit díky názvu Dudák, který vychází ze silných regionálních hudebních tradic spojených s postavou Švandy dudáka.

Předmětem podnikání jsou kromě pivovarnictví a sladovnictví také velkoobchod, specializovaný maloobchod, maloobchod provozovaný mimo řádné provozovny, zprostředkování obchodu, zprostředkování služeb, pronájem a půjčování věcí movitých, výroba krmiv, krmných směsí, doplňkových látek a premixů.

Sortiment produkce piva	Obsah alkoholu	Stupňovitost
Dudák Driver nealkoholické pivo	0,5 %	
Švanda světlé pivo (10°)	4,0 %	9,8
Dudák Nektar sv. ležák (11°)	4,5 %	11,2
Dudák Black tmavý ležák	4,8 %	11,8
Otavský zlatý (12°)	5,0 %	11,6
Klostermann polotmavý ležák	5,1 %	12,8
Dudák Premium sv. ležák (12°)	5,2 %	11,8
Sklepák – nefiltrovaný sv. ležák	5,2 %	11,8
Král Šumavy světlý ležák	5,5 %	12,8
Velkopřevor světlý speciál (14°)	6,0 %	14,3

5. PRAKTICKÁ ČÁST

5.1. Analytická část

5.1.1. Ekonomické údaje o společnosti Měšťanský pivovar Strakonice, a.s.

Výroba piva patří do potravinářského průmyslu, proto nákladovou složku tvoří převážně materiál, energie a osobní náklady. U strakonického pivovaru jsou patrné postupné investice do jednotlivých výrobních procesů. Přesto je strakonické pivo i nadále nápojem, který je připravován klasickou technologií s důrazem na nákup kvalitních surovin sladu a chmele.

Nezbytnou složkou nákladů je i reklama, která v dnešní době silně ovlivňuje zákazníka. Ke každému pivu se vytváří předměty k jeho propagaci a prezentaci výrobce. Naprostou samozřejmostí jsou pivní tácky, sklenice, ubrusy, popelníky, otvíráky, stany pro letní posezení nebo světelné neony u restaurací a inzerce v médiích nebo vydávání vlastního periodika (pivovarských novin).

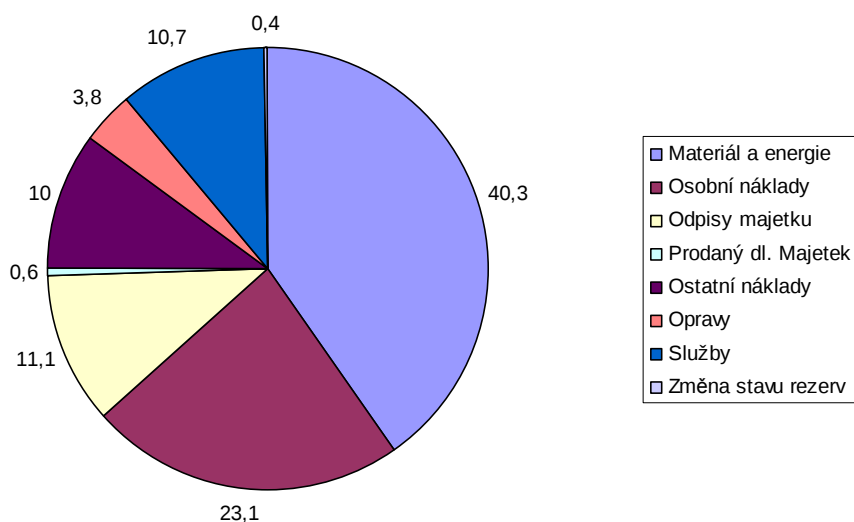
Od roku 2005 pivovar změnil svou reklamní strategii a přecházel od obchodní značky Nektar, která mohla ve spotřebiteli podle názvu vyvolat spojitost spíše s ovocnými šťávami, ke značce Dudák. Tímto názvem bylo dříve označováno ve výrobním sortimentu pivovaru jeho dvanáctistupňové pivo. Značka byla oficiálně zavedena v roce 2008. Výběr názvu navazuje i na silné regionální tradice Prácheňska a města Strakonice, neboť pro tuto oblast zůstává typická hra na netradiční hudební nástroj dudy, který se vyskytuje i ve známe hře J. K. Tyla Strakonický dudák aneb Hody divých žen.

Tabulka 10: Struktura nákladů společnosti v roce 2009 (v tis. Kč)

	2009	%podíl
Materiál a energie	42 077	40,3
- materiál	32 950	31,6
- elektrická energie	4 387	4,2
- spotřeba páry	4 426	4,2
- ostatní energie	314	0,3
Opravy	3 980	3,8
Služby	11 214	10,7
Osobní náklady	24 077	23,1
Prodaný dlouhodobý majetek a materiál	584	0,6
Odpisy majetku	11 625	11,1
Změna stavu rezerv a opravných položek	377	0,4
Ostatní náklady	10 524	10,0
Celkem	104 458	100,0

Zdroj: Výroční zpráva 2009

Graf 5: Struktura nákladů společnosti v roce 2009 (v %)

Ve zvyšujícím se konkurenčním boji klade vedení společnosti důraz na zachování chuťové stability a prodloužení trvanlivosti strakonického piva. Tento záměr vyžaduje neustálé investice do výrobního zařízení, které jsou finančně velmi náročné.

Jen od roku 1990 bylo investováno do nové stáčírny sudů, kdy původní hliníkové sudy nahradily sudy typu KEG (vratné sudy válcového typu z nerezové oceli), nové stáčecí linky lahví, úpravy ležáckých sklepů, varny, rekonstrukce chlazení, u linky stáčení lahví byl instalován průtokový pastér, byla modernizována kvasničárna pro výrobu a uchování kultury pivovarských kvasinek a opraveny sklady a komunikace.

Po roce 2000 byly uskutečněny investice do zařízení na jemnou filtraci lahvového piva, do nové vodárny a byla zřízena jemná filtrace sudového piva. Bylo instalováno nové chlazení, energocentrum, nové zařízení na etiketování lahví, myčka lahví včetně dopravníků a automatická regulace teploty ve spilce.

Od roku 2009 byla zahájena rozsáhlá modernizace technologického zařízení pivovaru, která je rozdělena do etap, neboť se realizuje za plného provozu. První etapa probíhala v letech 2009-2010 a náklady na realizaci byly ve výši Kč 33 mil. Financována již byla výměna šroubového kompresoru na výrobu potravinářského vzduchu, instalace nerezových potrubních rozvodů ve spilce a sklepě, generální oprava střech a výměna technologie na stáčení lahví. Provoz nové linky zaručuje minimální přírůstky kyslíku ve stáčeném pivě. Rozdíl mezi sudovým a lahvovým pivem tak bude zanedbatelný. K dohledu nad automatickou linkou budou místo původních pěti zaměstnanců stačit dva.

Druhá etapa proběhne do roku 2014 a bude zahrnovat především výměnu linky na stáčení sudů KEG a rekonstrukci dvou nádob na varně ve výši cca 17 mil. Kč.

Třetí etapa zahrnující opravu nevyužívané spilky je vyčíslena na 17 mil. Kč.

Podle výroční zprávy za rok 2009 se celková zadluženost společnosti pohybovala ve výši 13,49 % a zadluženost vlastního kapitálu (podíl cizích zdrojů a vlastního kapitálu) byla ve výši 15,59 %.

Struktura výnosů společnosti odráží fakt, že hlavním posláním podniku je výroba a distribuce piva, a proto i největší podíl tržeb je realizován za vlastní výroby. Přestože i toto odvětví potravinářského průmyslu zasáhla probíhající hospodářská krize, neboť ve srovnání s rokem 2008 bylo prodáno podle statistiky Českého svazu pivovarů a sladoven o 5,9 % piva méně, zaznamenal strakonický pivovar propad v celkových výnosech o 3 mil. Kč a pokles výstavu piva o 2 490 hl (tj. o 0,67 %).

Tabulka 11: **Struktura výnosů společnosti v roce 2009 (v tis. Kč)**

	2009	%podíl
Tržby za vlastní výroby	97 362	88,79
Tržby za služby	284	0,26
Změna stavu zásob vlastní činnosti	2 299	2,09
Tržby za dlouhodobý majetek a materiál	415	0,38
Ostatní výnosy	9 295	8,48
Výnosy celkem	109 655	100,00

Měšťanský pivovar Strakonice, a.s., dosáhl v roce 2009 při výstavu piva 70 335 hl hospodářského výsledku před zdaněním 6 481 tis. Kč a po zdanění Kč 5 197 tis.

5.1.2. Velikost trhu s výrobky Měšťanského pivovaru Strakonice, a.s.

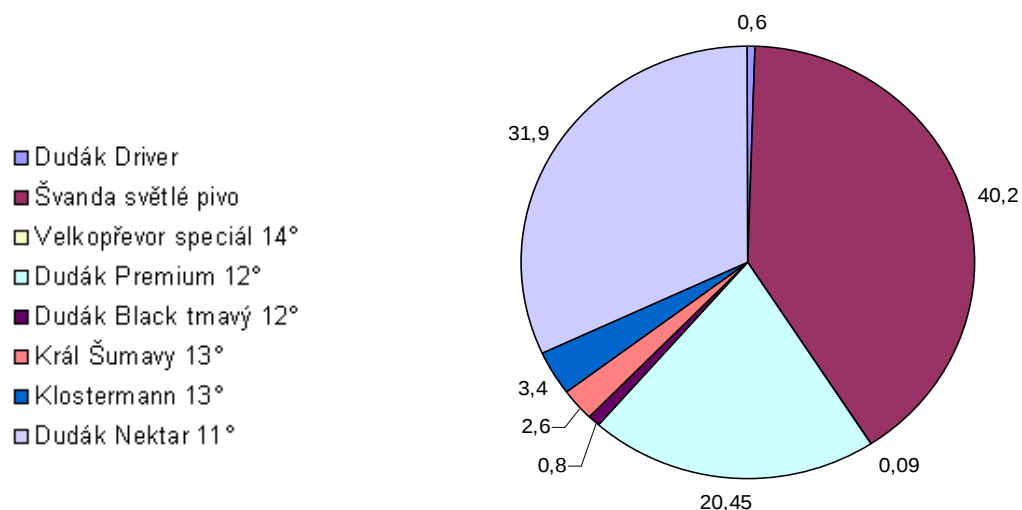
Statistikou Českého svazu pivovarů a sladoven je Měšťanský pivovar Strakonice, a.s., zařazen mezi malé regionální pivovary.

Podle zveřejněných výročních zpráv expedoval své výrobky i prostřednictvím řetězců Delvita, COOP, Kaufland, Billa, Spar, Interspar a Penny Market do lokality Prácheňska (část Jihočeského a Plzeňského kraje). Renomé strakonickému pivu však dodávají i pravidelná ocenění na soutěžích Pivo České republiky v Českých Budějovicích, Pivex v Brně nebo Česká pivní pečeť v Táboře. I v těchto městech je zajištěn prodej piva ze

strakonického pivovaru. Prodeji piva napomáhá umístění ve zmíněných prestižních soutěžích a informovanost tamější veřejnosti o jeho kvalitách.

Celkový počet odběrních míst je 33. Pivo je nadále exportováno do Rakouska (restaurace Schönbrunner Stöckl ve Vídni) a Německa (restaurace v Amberku).

Graf 6: Podíl druhů piva na celkové výrobě podniku v roce 2009

Pivovar produkuje nejvíce desetistupňového piva Švanda, jedenáctistupňového piva Dudák Nektar a dvanáctistupňového piva Dudák Premium, která tvoří více než 90 % produkce podniku.

Pivo z místního pivovaru je distribuováno k odběratelům především v regionu Strakonicka, kde je vytvořena historická tradice pití piva z domácího pivovaru. Výhodou je znalost místních poměrů s projevem patriotismu k místní značce a existence vybudované prodejny v těsné blízkosti pivovaru s přijatelnou cenou.

Po provedeném místním šetření v obchodech na území města Strakonice jsem zjistila, že produkty strakonického pivovaru byly zařazeny do obchodní sítě v prodejnách COOP a supermarketech Billa a Penny Market. Na území města se nenacházely v obchodních řetězcích Lidl a Kaufland. Pro srovnání cenových hladin jsem zařadila do tabulky nákupní středisko v obci Střelské Hoštice, které patří pod spotřební družstva COOP. Ceny byly srovnány s cenou piva v pivovarské prodejně, která byla ve Strakonici vybudována v roce 2005 přímo před vstupní bránou do pivovaru a zakrátko se stala oblíbeným místem nákupu obyvatel města, ale i spotřebitelů z okolních obcí, kteří do Strakonice pravidelně dojíždějí za nákupy a dávají přednost cenově výhodnějšímu zboží.

Tabulka 12: Srovnání cen lahvého piva (bez zálohy na obal)

Nabízený sortiment piva	Obsah alkoholu	Pivovarská prodejna Strakonice	Billa Strakonice	Penny Strakonice	Coop Střelské Hoštice
Dudák Driver	0,50%	7,00 Kč			
Švanda světlé pivo	4,00%	7,50 Kč	8,40 Kč	7,90 Kč	7,90 Kč
Dudák Nektar sv. ležák 11°	4,50%	9,00 Kč	9,90 Kč	9,50 Kč	10,40 Kč
Dudák Black tmavý ležák	4,80%	9,00 Kč			
Otavský zlatý	5,00%	10,00 Kč			12,00 Kč
Klostermann 0,3 l	5,10%	10,00 Kč			
Dudák Premium sv. ležák	5,20%	10,00 Kč	11,30 Kč	10,50 Kč	10,90 Kč
Král Šumavy	5,50%	11,50 Kč			
Velkopřevor sv. speciál	6,00%	11,50 Kč			

Zdroj: vlastní zpracování

Pokud nejsou údaje v tabulce vyplněny, nebyl tento druh nápoje v nabídce zkoumaného prodejního místa. Cenově nejvýhodnější by byl nákup přímo v pivovarské prodejně, kde stejně jako v ostatních obchodech prodejce využívá možnosti sezonních nebo jiných cenových zvýhodnění jako jsou akce, kdy lze nápoj pořídit až o Kč 3,- levněji. V prodejnách COOP je v akcích cena zpravidla snížena o Kč 1,-. Výše uvedené ceny jsou bez zálohy na vratnou lahev, tj. bez ceny obalu, která v případě pivních lahví činí Kč 3,-.

5.1.3. Cenové hladiny konkurenčních výrobků

Podle zveřejněné informace o činnosti celní správy přecházejí lidé v současné době k pití alkoholických nápojů s nižším obsahem alkoholu. Tento fakt je přirozený i z hlediska vlivu ceny výrobku na poptávku zákazníků. Pivo s nižším obsahem alkoholu je cenově výhodnější.

V níže uvedené tabulce jsou zaznamenány ceny piva od konkurenčních výrobců, s kterými se běžně můžeme setkat ve strakonických obchodech. Ceny jsem porovnávala s prodejní cenou piva v pivovarské prodejně Měšťanského pivovaru Strakonice, a.s., a nejvyšší cenou v obchodě. Výrobky jsem zařadila do skupin podle procentního obsahu alkoholu uvedeného na etiketě výrobku. Nealkoholické pivo je vyráběno pro omezenou skupinu obyvatel, proto se v porovnání zaměřím pouze na pivo s vyšším obsahem alkoholu.

Strakonický pivovar vyrábí pivo s vyšším než 4 % obsahem alkoholu v cenových hladinách Kč 7,50 - 10,40, přičemž nejnižší cena udává hodnotu, za kterou je pivo nabízeno pouze v pivovarské prodejně. Na trhu je však běžně k dostání pivo konkurenčních pivovarů, jako je Budějovický Budvar, n.p., nebo Plzeňský Prazdroj, a.s., s obsahem alkoholu nižším než 4 % a za cenu v rozmezí Kč 7,50 - 14,30.

U piva s obsahem alkoholu nad 4 % jsou ceny konkurenčních výrobců ve výši Kč 6,50 - 20,90. Nejlevnějším pivem je Platan, který se nachází výhradně v nabídce obchodního řetězce Lidl. Nejdražším produktem je pivo Pilsner Urquell, které patří mezi celorepublikově nejznámější a nejoblíbenější pivo. Vzhledem k tomu, že prodejní místa, kde bylo provedeno šetření, jsou na místním trhu zavedenými obchody, lze usuzovat, že o široký sortiment nabízeného piva je mezi zákazníky trvalý zájem.

Piva s obsahem alkoholu vyšším než 5 % nebyla v prodejnách zastoupena již v takovém množství.

Tabulka 13: Nabídka piva konkurenčních výrobců (bez zálohy na obal)

Nabízený sortiment piva -0,5 l	Obsah alkoholu	Výrobce	Billa (cena)	Lidl (cena)	Coop Střelské Hoštice
Birell	0,49%	Plzeňský Prazdroj, a.s.	9,50	9,50	13,50
Platan deep	0,50%	Lidl ČR, v.o.s.		5,90	
Bernard švestka	0,50%	Bernard, a.s.	17,90		
Klasik	3,80%	Plzeňský Prazdroj, a.s.	8,40	7,90	7,50
Pardál	3,80%	Budějovický Budvar, n.p.	7,90		8,90
Platan sv. výčepní	3,70%	Lidl ČR, v.o.s.		5,90	
Samson	3,80%	K Brewery Trade, a.s.	7,50		
Kozel černý	3,80%	Plzeňský Prazdroj, a.s.		9,50	14,30
Krušovice černé	3,80%	Heineken ČR, a.s.	11,50	10,50	12,90
Kozel medium 11°	4,60%	Plzeňský Prazdroj, a.s.			11,90
Kozel světlý	4,00%	Plzeňský Prazdroj, a.s.	7,90	9,50	9,90
Gambrinus světlý	4,10%	Plzeňský Prazdroj, a.s.	10,90		11,50
Gambrinus dry	4,00%	Plzeňský Prazdroj, a.s.	10,90		
Pilsner Urquell	4,40%	Plzeňský Prazdroj, a.s.	20,90	20,90	22,90
Březňák	4,10%	Heineken ČR, a.s.	9,50		9,90
Krušovice 10°	4,20%	Heineken ČR, a.s.	10,90	10,90	
Krušovice muškétýr sv.	4,50%	Heineken ČR, a.s.	10,90		12,20
Krušovice ležák	4,70%	Heineken ČR, a.s.	14,90		
Braník	4,10%	Pivovary Staropramen, a.s.	8,50	8,50	8,90
Staropramen světlý	4,00%	Pivovary Staropramen, a.s.	10,00	9,90	9,9 akce
Staropramen 11°	4,70%	Pivovary Staropramen, a.s.			10,90
Budějovický Budvar sv.	4,00%	Budějovický Budvar, n.p.	10,50		9,90
Pardál echt	4,50%	Budějovický Budvar, n.p.	10,90		10,90
Budweiser Budvar 10°	4,00%	Budějovický Budvar, n.p.		10,50	
Argus premium	4,10%	Lidl ČR, v.o.s.		6,90	
Platan deep sv. ležák	4,90%	Lidl ČR, v.o.s.		7,90	
Platan deep	4,00%	Lidl ČR, v.o.s.		6,50	
Zlatopramen 11°	4,90%	K Brewery Trade, a.s.	11,50		
Lobkowicz	4,70%	K Brewery Trade, a.s.	12,50		
Heineken	5,00%	Heineken ČR, a.s.	24,90		
Nakouřený švihák	5,20%	Eggenberg	12,90		
Zlatý bažant	5,00%	Heineken ČR, a.s.	16,50		
Gambrinus premium	5,00%	Plzeňský Prazdroj, a.s.		15,90	
Staropramen ležák	5,00%	Pivovary Staropramen, a.s.		13,90	
Radegast	5,00%	Plzeňský Prazdroj, a.s.	12,90		

Zdroj: vlastní zpracování

Z nabídky piva v prostředí města Strakonice je patrné, že cenové hladiny konkurenčních výrobků jsou na srovnatelné úrovni. Výrazně pod touto hranicí je pouze pivo značky Platan, jehož nízké ceně neodpovídá ani nejlevnější cena strakonického piva přímo z podnikové prodejny pivovaru.

Z toho vyplývá, že pivovary nemají příliš prostoru pro stanovení výše ceny za své produkty, protože cena je pro spotřebitele limitující a každé její zvýšení ho nutí k rozhodnutí, zda výrobek zakoupí.

5.1.4. Tvorba ceny piva

V potravinářském průmyslu tvoří při výrobě potravin velkou část ceny konečného produktu materiální náklady. Stejně je tomu i u pivovarů, jak jsme se mohli přesvědčit v kapitole 5.1.1.

Náklady výroby tvoří součet přímých a nepřímých výrobních nákladů, ze kterých je sestavována kalkulace vlastních nákladů výrobku, v našem případě piva. Každá účetní jednotka se řídí vlastními směrnici o vnitropodnikovém účetnictví. Vlastní výrobky a nedokončená výroba se oceňují skutečnými vlastními náklady, které zahrnují přímé materiálové a osobní náklady, výrobní a režijní náklady příslušného střediska a ostatních pomocných provozů dle podílu výroby.

Cenu výrobku kromě výrobních nákladů ovlivňuje i zatížení spotřební daní. V současné době se Měšťanský pivovar Strakonice, a.s., řídí platnými ustanoveními Zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. Vzhledem ke svému sedmdesátitisícovému ročnímu výstavu piva patří do velikostní skupiny malých nezávislých pivovarů s výstavem 50 000-100 000 hl se stanovenou sníženou sazbou Kč 16,80 za každé celé procento extraktu původní mladiny. V základní sazbě by tato částka byla ve výši Kč 24,-.

Nedílnou součástí ceny je i daň z přidané hodnoty, která v případě nealkoholického piva Dudák Driver činí 10 % a u ostatních výrobků s vyšším obsahem alkoholu je stanovena základní sazbou 20 %.

Jedním ze základních cílů podnikání je generovat zisk, proto by v ceně výrobku měla být obsažena také složka, která bude odpovídat předpokládané výši zisku. Měšťanský pivovar Strakonice, a.s., dosáhl v roce 2009 při výstavu piva 70 335 hl hospodářského výsledku před zdaněním Kč 6 481 tis. Tyto údaje jsem využila pro stanovení zisku ve výši Kč 0,46 na jeden půllitr vystaveného strakonického piva.

Jednotlivé položky tvořící cenu za půllitrovou lahev piva budou uvedeny po stanovení výše spotřební daně v tabulce 16 a 17.

Tabulka 14: **Množství piva prodané v roce 2009**

Sortiment prodaného piva 2009	Extrakt původní mladiny	Množství zaokrouhleno na celé hl
Dudák Driver		428
Švanda světlé pivo	9,8	28 252
Dudák Nektar sv. ležák 11°	11,2	22 431
Dudák Black tmavý ležák	11,8	559
Klostermann 0,3 l	12,8	2 373
Dudák Premium sv. ležák	11,8	14 376
Král Šumavy	12,8	1 829
Velkopřevor sv. speciál	14,3	67
Celkem prodáno		70 315

Zdroj: Měšťanský pivovar Strakonice, a.s.

Výpočet výše spotřební daně z piva

Ke zlomkům procent (desetinným místům) extraktu původní mladiny se nepřihlíží, proto můžeme celkovou produkci rozdělit pouze do čtyř skupin podle obsahu extraktu původní mladiny:

(9-9,9)	28 252 hl
(11-11,9)	37 366 hl
(12-12,9)	4 202 hl
(14-14,9)	67 hl

Výše daně při snížené sazbě (Kč 16,80)

Množství celkově vyrobených hektolitrů v každé výše uvedené skupině vynásobíme příslušnou sníženou sazbou daně a hodnotou celého procenta extraktu původní mladiny. Údaje za jednotlivé skupiny sečteme a dostaneme celkovou výši spotřební daně z výroby piva strakonického pivovaru v roce 2009.

$$(28252 \times 16,8 \times 9) + (37366 \times 16,8 \times 11) + (4202 \times 16,8 \times 12) + (67 \times 16,8 \times 14) =$$

12 039 820,- Kč

Tabulka 15: Výše spotřební daně z piva z lahve o obsahu 0,5 l při sazbě Kč 16,80 a Kč 24,-

Sortiment prodaného piva 2009	Prodejní cena 0,5 l	Výše daně při snížené sazbě	Výše daně při základní sazbě
Švanda světlé pivo	7,50 Kč	0,76 Kč	1,08 Kč
Dudák Nektar sv. ležák 11°	9,00 Kč	0,92 Kč	1,32 Kč
Dudák Black tmavý ležák	9,00 Kč	0,92 Kč	1,32 Kč
Klostermann 0,3 l	10,00 Kč	1,01 Kč	1,44 Kč
Dudák Premium sv. ležák	10,00 Kč	0,92 Kč	1,32 Kč
Král Šumavy	11,50 Kč	1,01 Kč	1,44 Kč
Velkopřevor sv. speciál	11,50 Kč	1,18 Kč	1,68 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Celková výše spotřební daně, kterou byl pivovar povinen odvést při snížené sazbě daně Kč 16,80 podle patřičné velikostní skupiny pivovaru, byla 12 039 820,- Kč. Ve výše uvedené tabulce jsem hodnoty přepočítala ve vztahu na půllitrovou lahev piva. Pro srovnání, o kterém budu hovořit v další kapitole, jsem uvedla zároveň i výši spotřební daně, která by zatížila lahev piva při zařazení pivovaru do základní sazby Kč 24,-.

Tabulka 16: Jednotlivé složky ceny lahvového piva (v Kč) při sazbě daně Kč 16,80

Nabízený sortiment piva	Cena s obalem (Kč)	Cena bez obalu (Kč)	DPH 10%,20% (Kč)	spotřební daň z piva	Zisk (Kč)	vlastní náklady výrobku
Dudák Driver	10,00	7,00	0,7 (10%)		0,46 Kč	5,84 Kč
Švanda světlé pivo	10,50	7,50	1,50	0,76 Kč	0,46 Kč	4,78 Kč
Dudák Nektar sv. ležák 11°	12,00	9,00	1,80	0,92 Kč	0,46 Kč	5,82 Kč
Dudák Black tmavý ležák	12,00	9,00	1,80	0,92 Kč	0,46 Kč	5,82 Kč
Otavský zlatý	13,00	10,00	2,00	0,92 Kč	0,46 Kč	6,62 Kč
Klostermann 0,3 l	13,00	10,00	2,00	1,01 Kč	0,46 Kč	6,53 Kč
Dudák Premium sv. ležák	13,00	10,00	2,00	0,92 Kč	0,46 Kč	6,62 Kč
Král Šumavy	14,50	11,50	2,30	1,01 Kč	0,46 Kč	7,73 Kč
Velkopřevor sv. speciál	14,50	11,50	2,30	1,18 Kč	0,46 Kč	7,56 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V níže uvedených komentářích nebude zahrnut údaj pro nealkoholické pivo, neboť se na něj nevztahuje odvod spotřební daně, vzhledem k nízkému obsahu alkoholu.

V prvním sloupci je uvedena cena lahvového piva vč. ceny za obal (vratnou zálohovanou lahev), která je ve výši Kč 3,-. V druhém sloupci je cena za půllitr piva účtovaná bez obalu.

Z hodnot v tabulce je patrné, že spotřební daň zatěžuje cenu piva částkou Kč 0,76–1,18 v případě, že je místní pivovar zvýhodněn nižší sazbou daně díky zařazení v kategorii malých nezávislých pivovarů s výstavem 50 000-100 000 hl/rok. Daň z přidané hodnoty zatěžuje cenu výrobku dále v intervalu Kč 1,50-2,30.

Pokud jsme ponechali zisk konstantní ve výši Kč 0,46 pro všechny druhy piva, pak vlastní náklady na výrobek podle druhu produkovaného piva byly v rozmezí Kč 4,78-7,56.

Tabulka 17: **Jednotlivé složky ceny lahvového piva (v %) při sazbě daně Kč 16,80**

Nabízený sortiment piva	Cena s obalem (Kč)	Cena bez obalu (Kč)	DPH 10%,20% (%)	spotřební daň z piva (%)	Zisk (%)	vlastní náklady výr. (%)
Dudák Driver	10,00	7,00	10%		6,57%	83,43%
Švanda světlé pivo	10,50	7,50	20%	10,13%	6,13%	63,73%
Dudák Nektar sv. ležák 11°	12,00	9,00	20%	10,22%	5,11%	64,47%
Dudák Black tmavý ležák	12,00	9,00	20%	10,22%	5,11%	64,47%
Otavský zlatý	13,00	10,00	20%	9,20%	4,60%	66,20%
Klostermann 0,3 l	13,00	10,00	20%	10,10%	4,60%	65,30%
Dudák Premium sv. ležák	13,00	10,00	20%	9,20%	4,60%	66,20%
Král Šumavy	14,50	11,50	20%	8,78%	4,00%	67,72%
Velkopřevor sv. speciál	14,50	11,50	20%	10,26%	4,00%	65,74%

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnoty vyjádřené v procentech ukazují, že největší položku 63,7-67,7 % z ceny výrobku pokrývají náklady vlastní výroby. Zisk je ve výši 4-6,13 %. Spotřební daň tvoří z ceny výrobku část 8,78-10,26 % a daň z přidané hodnoty 20 %. To znamená, že celkové daňové zatížení z prodejní ceny výrobku je kolem 30 %.

5.2. Syntetická část

5.2.1. Dopady eventuální neexistence zvláštní úpravy na ceny a schopnost konkurence

Ve výroční zprávě za rok 2009 byl uveden výsledek hospodaření před zdaněním ve výši Kč 6 481 000,-.

Pokud by neexistovala zvláštní úprava sazeb spotřební daně, která je dána Zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, pak by při základní sazbě (Kč 24,-) byla pivovaru vyměřena daň:

$$(28252 \times 24 \times 9) + (37366 \times 24 \times 11) + (4202 \times 24 \times 12) + (67 \times 24 \times 14) =$$

17 199 744,- Kč

Rozdíl mezi výší daně ve snížené sazbě a základní sazbě je tedy Kč 5 159 924,- (výpočet 17 199 744 - 12 039 820). V tomto případě by pak pivovar za rok 2009 vykazoval hospodářský výsledek před zdaněním jen ve výši Kč 1 321 076,-.

V kapitole věnované ekonomické charakteristice strakonického pivovaru jsem uvedla informaci o plánovaných nezbytných investicích, které by měl pivovar v letech 2009 – 2019 podstoupit, aby udržel krok s konkurenčními pivovary, avšak při absenci zvýhodněné sazby by byl zisk pivovaru s ohledem na rozsah plánovaných investic minimální. A projevílo by se další zastarávání výroby a nemožnost udržet kvalitu piva na odpovídající úrovni.

V privatizaci pivovaru zaplatilo za jeho koupi město Strakonice téměř Kč 70 mil., na které si vzalo úvěr, který bude splácet po dobu 10 let. Záměrem vedení města však byla představa, aby byl pivovar soběstačný a dokázal si na splácení úvěru vydělat sám, a to by mohlo být při změně výše sazby rovněž ohroženo.

Podle informace otištěné v MF Dnes 29. července 2010, kolik vydělávají pivovary na půllitru piva, dosahují jedněch z nejvyšších zisků velké pivovary, které dodávají do obchodní sítě téměř 90 % produkce veškerého piva. Například Plzeňský Prazdroj, a.s., má zisk Kč 2,23/0,5 l; Pivovary Staropramen Kč 1,48/0,5 l a Budějovický Budvar Kč 0,81/0,5 l.

S těmito hodnotami se může strakonický pivovar srovnávat, pokud bude zákonem dána možnost snížené sazby daně. V tomto případě (v hodnotách roku 2009) je jeho zisk na jeden půllitr Kč 0,46. V případě existence jen základní sazby by zisk na jeden půllitr byl Kč 0,09.

Tabulka 18: Jednotlivé složky ceny lahvého piva (v Kč) při základní sazbě daně Kč 24,-

Nabízený sortiment piva	Cena s obalem (Kč)	Cena bez obalu (Kč)	DPH 10%,20% (Kč)	spotřební daň z piva	Zisk (Kč)	Vlastní náklady výrobku
Dudák Driver	10,00	7,00	0,7 (10%)		0,09 Kč	5,84 Kč
Švanda světlé pivo	10,50	7,50	1,50	1,08 Kč	0,09 Kč	4,83 Kč
Dudák Nektar sv. ležák 11°	12,00	9,00	1,80	1,32 Kč	0,09 Kč	5,79 Kč
Dudák Black tmavý ležák	12,00	9,00	1,80	1,32 Kč	0,09 Kč	5,79 Kč
Otavský zlatý	13,00	10,00	2,00	1,32 Kč	0,09 Kč	6,59 Kč
Klostermann 0,3 l	13,00	10,00	2,00	1,44 Kč	0,09 Kč	6,47 Kč
Dudák Premium sv. ležák	13,00	10,00	2,00	1,32 Kč	0,09 Kč	6,59 Kč
Král Šumavy	14,50	11,50	2,30	1,44 Kč	0,09 Kč	7,67 Kč
Velkopřevor sv. speciál	14,50	11,50	2,30	1,68 Kč	0,09 Kč	7,43 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tento stav by podniku nedával téměř žádnou možnost k jeho dalšímu rozvoji. A společnost Měšťanský pivovar, a.s., by pravděpodobně přistoupila ke zvýšení ceny piva.

V tabulkách 19 a 20 je nastíněno zvýšení ceny piva o Kč 1,- a Kč 0,50. Cena byla navýšena v ceně piva v pivovarské prodejně. Pokud by se toto pivo objevilo v dalších prodejnách, bylo by oproti ceně uvedené ve druhém sloupci dražší cca o dalších Kč 0,50– 1,00.

Tabulka 19: Navýšení ceny lahvého piva o Kč 1,- při základní sazbě daně Kč 24,-

Nabízený sortiment piva	Cena s obalem (Kč)	Cena bez obalu (Kč)	DPH 10%,20% (Kč)	spotřební daň z piva	Zisk (Kč)	Vlastní náklady výrobku
Dudák Driver	10,00	7,00	0,7 (10%)			
Švanda světlé pivo	10,50	8,50	1,70	1,08 Kč	0,89 Kč	4,83 Kč
Dudák Nektar sv. ležák 11°	12,00	10,00	2,00	1,32 Kč	0,89 Kč	5,79 Kč
Dudák Black tmavý ležák	12,00	10,00	2,00	1,32 Kč	0,89 Kč	5,79 Kč
Otavský zlatý	13,00	11,00	2,20	1,32 Kč	0,89 Kč	6,59 Kč
Klostermann 0,3 l	13,00	11,00	2,20	1,44 Kč	0,89 Kč	6,47 Kč
Dudák Premium sv. ležák	13,00	11,00	2,20	1,32 Kč	0,89 Kč	6,59 Kč
Král Šumavy	14,50	12,50	2,50	1,44 Kč	0,89 Kč	7,67 Kč
Velkopřevor sv. speciál	14,50	12,50	2,50	1,68 Kč	0,89 Kč	7,43 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 20: Navýšení ceny lahvého piva o Kč 0,50 při základní sazbě daně Kč 24,-

Nabízený sortiment piva	Cena s obalem (Kč)	Cena bez obalu (Kč)	DPH 10%,20% (Kč)	spotřební daň z piva	Zisk (Kč)	Vlastní náklady výrobku
Dudák Driver	10,00	7,00				
Švanda světlé pivo	10,50	8,00	1,60	1,08 Kč	0,49 Kč	4,83 Kč
Dudák Nektar sv. ležák 11°	12,00	9,50	1,90	1,32 Kč	0,49 Kč	5,79 Kč
Dudák Black tmavý ležák	12,00	9,50	1,9	1,32 Kč	0,49 Kč	5,79 Kč
Otavský zlatý	13,00	10,50	2,10	1,32 Kč	0,49 Kč	6,59 Kč
Klostermann 0,3 l	13,00	10,50	2,10	1,44 Kč	0,49 Kč	6,47 Kč
Dudák Premium sv. ležák	13,00	10,50	2,10	1,32 Kč	0,49 Kč	6,59 Kč
Král Šumavy	14,50	12,00	2,40	1,44 Kč	0,49 Kč	7,67 Kč
Velkopřevor sv. speciál	14,50	12,00	2,40	1,68 Kč	0,49 Kč	7,43 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Již při zvýšení ceny piva o Kč 0,50 by pivovar dosahoval v základní sazbě daně zisku Kč 0,49 tj. téměř srovnatelného jako při snížené sazbě daně v roce 2009. Při zvýšení ceny o Kč 1,- by pivovar mohl mít při zachování současného výstavu zisk z půllitrové lahve až Kč 0,89.

Pokud srovnáme ceny s tabulkou 13 můžeme konstatovat, že i tak by jeho cena byla srovnatelná s konkurenčními výrobky. Avšak každé zvýšení ceny výrobku vede ke ztrátě některých zákazníků nebo snížení spotřeby piva. Odliv zákazníků by se projevil poklesem výstavu piva a tak paradoxně opět zvýšením jeho ceny, neboť část výrobních nákladů je nákladem fixním, který množství vyráběného piva neovlivní, neboť zůstává konstantní a při nižším objemu výroby tvoří větší část vlastních nákladů výrobku.

Případné zrušení výhody malých nezávislých pivovarů by znamenalo snížení hospodářského výsledku strakonického pivovaru a mělo by skutečně vliv na jeho další rozvoj, nezbytný pro zachování rovné příležitosti konkurovat ostatním výrobcům piva, kteří na strakonický trh dodávají své výrobky.

Podle šetření zjištěných údajů totiž strakonický pivovar v současné době hájí svůj trh převážně před velkými pivovary, které již jsou zatíženy základní sazbou daně. Těmito konkurenty jsou Plzeňský Prazdroj, a.s., Budějovický Budvar, n.p., a Pivovary Staropramen, a.s.

5.2.2. Pozitivní a negativní důsledky úpravy daně pro malé nezávislé pivovary

Existence pivovaru je ekonomicky výhodná i pro obyvatele města, neboť poskytuje v současné době pracovní příležitost pro 60 zaměstnanců. Z hlediska hospodaření je i výrazným odběratelem tepla z Teplárny Strakonice, a.s., ve které má více než 70% majetkový podíl rovněž město Strakonice.

Jeho další významnou funkcí, kterou místní obyvatelé častokrát opomíjí, je jeho příspěvek k rozvoji kulturního života ve městě a cestovního ruchu. Myslím si, že v případě nižšího vykazovaného zisku by se první finanční opatření vedoucí k úsporám vyládily právě této oblasti.

K oživení kulturního života přispívá pivovar pořádáním vlastních kulturních akcí. Oblíbené jsou tradiční Pivovarský ples a červnová Pivovarská pouť s hudebním i soutěžním programem zaměřeným na všechny věkové kategorie návštěvníků. Na konci letních prázdnin je pro děti připravováno Loučení s prázdninami. Pivovar finančně podporuje také dechovou kapelu Nektarka, která nesla do změny obchodní značky podniku jeho název.

Při vyšším zisku si pivovar může dovolit také vývoj nových druhů piva. V loňském roce byl např. na trh uveden nový produkt Otavský zlatý, který měl propagovat nejen pivovar, ale také turistický projekt Otavská plavba, který spojuje města Sušice, Horažďovice, Strakonice a Písek. Jeho cílem je přilákání turistů k dovolené a trávení volného času u řeky Otavy. Uvedení nového výrobku na trh nespočívá však jen v „uvaření piva“, ale nese s sebou řadu dalších finančních nákladů (grafické zpracování a výroba etiket, výroba pivních sklenic s názvem nového piva a investice do reklamy). Dostatek finančních prostředků dává pivovaru možnost více investovat do reklamy a propagace, která má působit právě na zákazníky. V současné době se podnik zaměřil jednak na propagaci nové obchodní značky Dudák, která je přirozeně se Strakonicemi spojována, neboť dudy a dudáci jsou silnou tradicí regionu. Protože pivo patří ke

gastronomickým specialitám a nemělo by chybět na žádném stole, je reklama spojována nejen s dudami a dobrou hudbou, ale také se zajímavými pivními recepty.

Pivovar nabízí také možnost prohlídek pro veřejnost, při kterých mají návštěvníci možnost nahlédnout do výroby a projít se stejnou cestou, kterou pivovarem putuje i pivo při výrobě každé jeho várky. Jediné, co prohlídkám zatím chybí, je na závěr posezení ve stylové pivovarské hospůdce, která by určitě byla oživením i jinak příjemného pobytu ve městě. Vedení pivovaru myšlenku jejího zřízení již několikrát vyslovilo, ale na její realizaci pravděpodobně nemá dostatečné vlastní finanční prostředky. Při zavedení vyšší sazby spotřební daně by tato myšlenka na využití v současné době volných prostor pivovaru určitě nebyla také dále rozvíjena.

6. ZÁVĚR

Tématem mé bakalářské práce byla spotřební daň z piva jako cenotvorná složka u malého nezávislého pivovaru. Pro svou práci jsem si vybrala regionální Měšťanský pivovar Strakonice, a.s.

Hlavním cílem práce bylo analyzovat důvody zavedení specifické úpravy daně z piva pro malé nezávislé pivovary na základě zjištění, do jaké míry ovlivňuje cenu jejich výrobků a jejich konkurenceschopnost.

V teoretické části jsem se věnovala studiu odborné literatury a pramenů v oblasti historie piva a spotřební daně z piva. Ve zmínkách o prvopočátcích vlastní daňové povinnosti jsem se zaměřila na území Strakonicka a prostředí tehdejšího panského a měšťanského pivovaru. V případě dohledaných pozdějších legislativních úprav daně se jednalo již o právní předpisy platné v podmínkách tehdejšího státního uspořádání. Neopomenula jsem připomenout také historický vývoj a charakteristiku zkoumaného podniku a odbornou terminologii z oblasti úpravy Zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních.

V praktické části jsem se zaměřila na studium a průzkum tržního prostředí strakonického pivovaru, jeho náklady a výnosy v roce 2009 a konkurenční výrobky, které jsou v nabídce místní obchodní sítě. Na základě zjištěné výroby jsem stanovila výši odváděné spotřební daně z piva a vymezila složky, ze kterých je sestavena konečná cena půllitru lahvého piva.

Při tvorbě bakalářské práce jsem kromě obchodních řetězců navštívila také výrobní prostory strakonického pivovaru, abych se seznámila s jeho provozem a mohla lépe posoudit nezbytnost zachování snížené sazby spotřební daně z piva na základě výše daně odváděné v současné době.

Zachování existence snížené sazby vnímám jako nutnost pro zvýšení konkurenceschopnosti malých nezávislých pivovarů. Pivovar si totiž zakládá na výrobě tradičního českého piva z kvalitních surovin, které je vyráběno klasickou technologií. To však neznamená, že objekty a technologie výroby se obejdou bez nutných investic, neboť konkurence především ze strany velkých pivovarů je velmi silná.

Pivovar v posledních letech přispívá také k rozvoji a posílení cestovního ruchu. Změnou své obchodní značky přispěl i k vyšší propagaci místního hudebního nástroje – dud. V označení nových názvů svých produktů navazuje na historické tradice regionu Prácheňska a Pošumaví. Názvy jednotlivých druhů piva nesou jména významných historických postav, které jsou se Strakonickem spjaty. Vedení podniku se zaměřilo i na velmi kultivovanou a noblesní formu reklamy, která propojuje kulturní atraktivitu regionu s gastronomií.

Přesto si myslím, že v nelehkém konkurenčním boji, kdy se český zákazník stále orientuje podle výše ceny výrobku, bude velkým úspěchem pivovaru, pokud si udrží současný výstav a obhájí si tak své místo mezi ostatními konkurenty.

7. SUMMARY

The topic of my bachelor's work was consumer tax of beer as a price-making factor at small independent brewery. For that, I chose regional Měšťanský pivovar Strakonice s.r.o. (Burgess Brewery Strakonice s.r.o.).

The main aim of the work was to analyze reasons of implementation of specific adjustment of beer tax for small independent breweries with regard to the finding of how much it influences prices of their products and their competitiveness.

In the theoretical part, I studied special literature and other resources for beer history field and consumer tax of beer. When mentioning the very beginnings of tax duty itself, I focused at the area of Strakonice and the lordly and burgess brewery at the time. Subsequent legislative adjustments that I found were legal enactments valid within the conditions of the state. I did not fail to mention history and characteristics of the analyzed company and special terminology of adjustment of Law no. 353/2003 Sb., on consumer taxes.

In the practical part, I focused at study and research of the market of Strakonice brewery, its expenses and earnings in 2009 and its competitors' products that are offered in the local network of shops. I set the height of paid consumer tax of beer on the basis of its production and I determined the components that make up the final price of a half-liter of bottled beer.

In the course of writing my bachelor's work I visited – except for the chain shops – also the production area at Strakonice brewery to see its system of operation and so to be more able to assess the necessity of keeping the reduced rate of consumer tax of beer on the basis of the tax as it's paid now.

I consider it necessary to keep the reduced rate of tax in order to enhance competitiveness of small independent breweries. The brewery is proud on producing traditional Czech beer from quality material, and on making it with traditional technology. It does not mean, however, that the objects and production technologies can get along without inevitable investments as the competition (especially that of bigger breweries) is quite strong.

The brewery has been contributing to the development and enhancement of the tourism lately. By changing its brand mark, it contributed to stronger propagation of the local musical instrument – bagpipe. It follows historical traditions of Prácheňsko and Pošumaví region by the new names of its products. Each sort of beer is named after an important historical person that is somehow connected to Strakonice area. The leadership of the company focused at quite cultivated and noble form of advertisement that connects cultural activities of the region with gastronomy.

However, I think that in such a difficult competitive fight, where the Czech consumer still makes their choice according to the price of the product, it will be a success if the brewery only manages to keep the present state, and by doing that legitimizes its place among other competitors.

8. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY

BASAŘOVÁ, G., HLAVÁČEK, I. *České pivo*. Pacov: NUGA, 1999. 225s. ISBN 80-85903-08-3.

DAVID, P. *Teorie daňové incidence s praktickou aplikací*. Brno: CERM, 2007. ISBN 978-80-7204-522-8.

GRŮŇ, L. *Vybrané kapitoly z historie daní, poplatků a cla*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2004. ISBN 80-244-0867-8.

KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika*. Praha: Eurolex Bohemia, s.r.o, 2000. ISBN 80-902752-2-2.

SVÁTKOVÁ, S., KLAZAR, S., SLINTÁKOVÁ, B., ZELENÝ, M. *Zatížení spotřebního koše domácností daněmi ze spotřeby v České republice*. Praha: Eurolex Bohemia, s.r.o., 2007. ISBN 80-7379-001-7.

ŠULC, I. *Zákon o spotřebních daních s komentářem k 1. 1. 2007*. Praha: Anag, 2007.

VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2008 aneb učebnice daňového práva*. Praha: VOX, a.s. – nakladatelství, 2008. ISBN 978-80-86324-72-2.

Ostatní zdroje

Měšťanský pivovar Strakonice, a.s. *Výroční zpráva 2005*.

Měšťanský pivovar Strakonice, a.s. *Výroční zpráva za rok 2006*.

Měšťanský pivovar Strakonice, a.s. *Výroční zpráva za rok 2007*.

Měšťanský pivovar Strakonice, a.s. *Výroční zpráva 2008*.

Měšťanský pivovar Strakonice, a.s. *2009 výroční zpráva*.

Mladá fronta DNES. *Svijany vydělaly na pšllitru více peněz než Prazdroj*. 29. 7. 2010.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. *Zákon č. 160 Sb. ze dne 11. března 1920, jímž se mění neb doplňují některá ustanovení o dani z piva*. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. *Zákon č. 676 Sb. ze dne 22. prosince 1920, jímž se mění způsob zdaňování piva*.

Sbírka zákonů a nařízení. *Zákon č. 168 Sb. ze dne 27. listopadu 1930, o dani z piva*.

Sbírka zákonů a nařízení státu Československého. *Zákon č. 250 Sb. ze dne 21. prosince 1937, kterým se mění zákon ze dne 27. listopadu 1930, č. 168 Sb. z. a. n., o dani z piva*.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. *Zákon č. 30 Sb., o nové úpravě československého práva v oboru nepřímých daní a státních finančních monopolů*. 1946.

Sbírka zákonů republiky Československé. *Zákon č. 283 Sb. ze dne 21. prosince 1948, o všeobecné dani*.

Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky. *Zákon České národní rady o spotřebních daních č. 587 Sb.* Praha: Federální ministerstvo vnitra, 1992.

Sbírka zákonů České republiky. *Zákon č. 260 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů*. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor vydavatelství a tisku, 1994.

Sbírka zákonů České republiky. *Zákon č. 353 Sb., o spotřebních daních*. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, 2003.

Strakonické pivo 1649-1999. Strakonice: Tiskárna Strakonice, 1999.

Strakonické pivo 1649-2004. Strakonice: Tiskárna Strakonice, 2004.

Zákoník říšský pro království a země v radě říšské zastoupené. *Císařské nařízení č. 120, dané dne 17. července 1899, jímž se mění se zákony o nepřímých daních s průmyslovou výrobou úzce spojených, pak rakousko-uherská celní sazba. Díl I. Daň z piva.*

Zákoník říšský pro království a země v radě říšské zastoupené. *Císařské nařízení č. 270, dané dne 27. srpna 1916, jímž se mění některá ustanovení o zdanění piva a o přídělech z výtěžku pivní daně zemským fondům.*

Zpravodaj města Strakonice. 2009 – 2010. Strakonice: Tiskárna Strakonice, 2009.
RR/330725/99

Internetové zdroje

Celní správa České republiky [online]. Informace o činnosti Celní správy České republiky za rok 2004. Dostupné z WWW: <<http://www.celnisprava.cz>>.

Celní správa České republiky [online]. Informace o činnosti Celní správy České republiky za rok 2005. Dostupné z WWW: <<http://www.celnisprava.cz>>.

Celní správa České republiky [online]. Roční zpráva o činnosti Celní správy České republiky v roce 2006. Dostupné z WWW: <<http://www.celnisprava.cz>>.

Celní správa České republiky [online]. Informace o činnosti Celní správy České republiky za rok 2007. Dostupné z WWW: <<http://www.celnisprava.cz>>.

Celní správa České republiky [online]. Informace o činnosti Celní správy České republiky za rok 2009. Dostupné z WWW: <<http://www.celnisprava.cz>>.

Česká daňová správa [online]. c2003 [cit. 2011-02-03].

Dostupné z WWW: <<http://cds2005.mfcr.cz/ZpravaUFO1999/II1g.html>>.

Český statistický úřad [online]. c 2011. Spotřeba piva celkem v ČR v letech 1948-2006. [cit. 2011-02-24]. Dostupné z WWW:

<<http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/tab/9500437FDB.html>>.

<<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/p/3004-10.html>>.

Finance.cz, *Snažíme se bojovat vlastními zbraněmi*. [cit. 3.4.2008]. Dostupné z WWW: <<http://www.sfinance.cz/zpravy/finance/64772-bernard-snazime-se-bojovat-vlastnimi-zbranemi/>>

iHNed.cz, *Malé nezávislé pivovary*. [cit.28.11.2008]. Dostupné z WWW: <<http://www.agris.cz/podnikani/detail.php?id=161457&iSub=530&PHPSESSID=b20b124b8807f562f91ab32ad5e80948>>

Ministerstvo financí České republiky [online]. c2005 [cit. 2011-02-03].

Dostupné z WWW: <http://mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dane_cla_32835.html>.

Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna [online]. [cit. 2011-04-19].

Dostupné z WWW: <http://www.psp.cz/eknih/1993ps/stenprot/025schuz/s025010.htm>>.

Dostupné z WWW: <<http://psp.cz/eknih/1993ps/tisky/t160300.htm>>.

9. SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

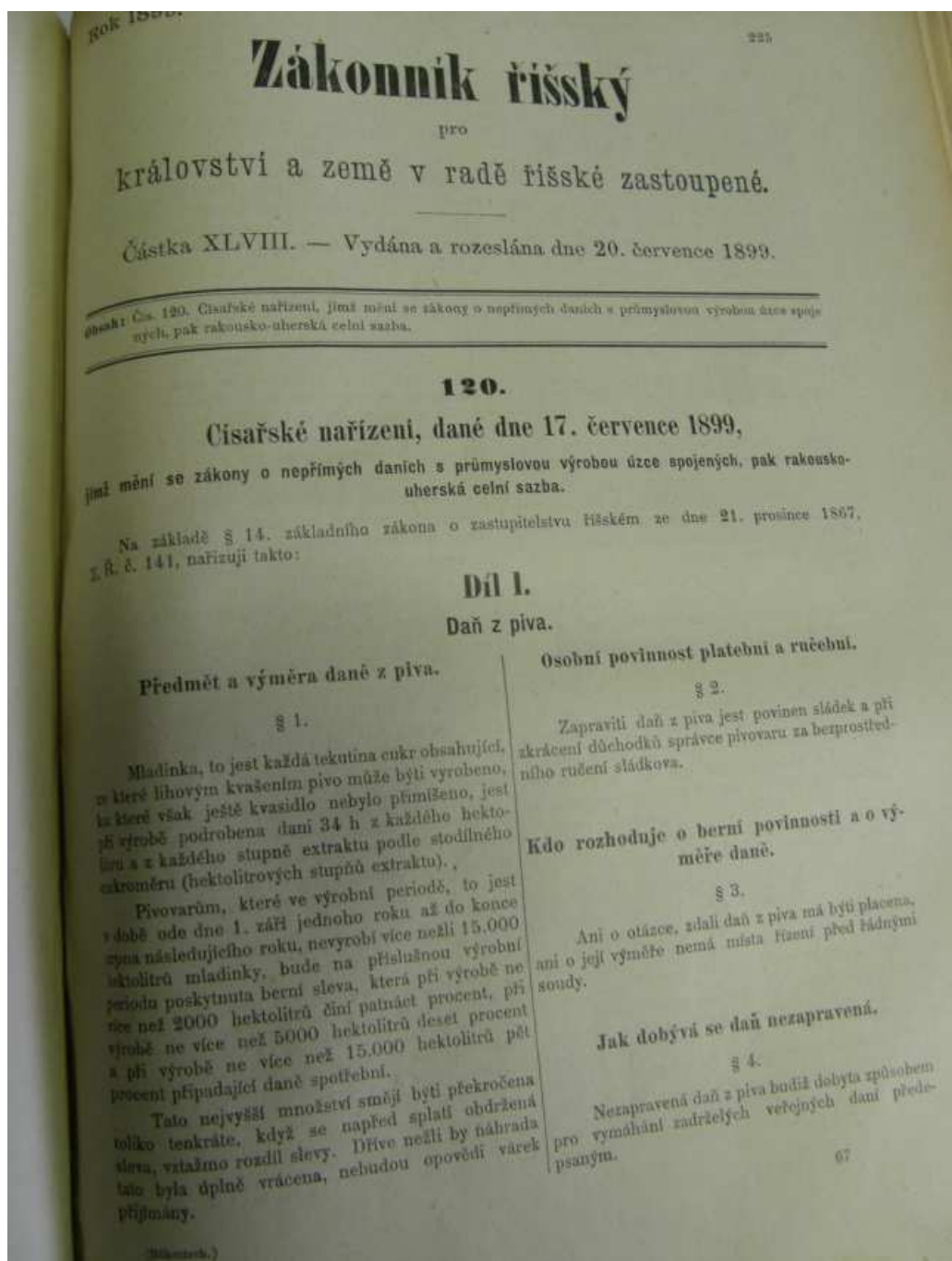
Tabulka 1: Vývoj inkasa daní v letech 2005 – 2009 (v mil. Kč).....	5
Tabulka 2: Inkaso spotřebních daní za rok 2009 (v mil. Kč).....	6
Tabulka 3: Výše daně podle Císařského nařízení z roku 1899.....	11
Tabulka 4: Výše daně podle zákona z roku 1920	12
Tabulka 5: Výše daně podle zákona z roku 1920, 1930, 1937	12
Tabulka 6: Výše daně podle zákona z roku 1946 a 1948	13
Tabulka 7: Výše daně podle zákonů z let 1991 – 1995.....	13
Tabulka 8: Sazby daně podle zákona z roku 1994.....	14
Tabulka 9: Sazby daně podle zákona z roku 2003	15
Tabulka 10: Struktura nákladů společnosti v roce 2009 (v tis. Kč).....	26
Tabulka 11: Struktura výnosů společnosti v roce 2009 (v tis. Kč).....	28
Tabulka 12: Srovnání cen lahvého piva (bez zálohy na obal).....	30
Tabulka 13: Nabídka piva konkurenčních výrobců (bez zálohy na obal).....	32
Tabulka 14: Množství piva prodané v roce 2009.....	34
Tabulka 15: Výše spotřební daně z lahve o obsahu 0,5 l při sazbě Kč 16,80 a 24,-.....	35
Tabulka 16: Jednotlivé složky ceny lahvého piva při sazbě Kč 16,80 (v Kč).....	36
Tabulka 17: Jednotlivé složky ceny lahvého piva (v %) při sazbě Kč 16,80.....	37
Tabulka 18: Jednotlivé složky ceny lahvého piva (v Kč) při sazbě daně Kč 24,-.....	39
Tabulka 19: Navýšení ceny lahvého piva o Kč 1,- při sazbě daně Kč 24,-.....	39
Tabulka 20: Navýšení ceny lahvého piva o Kč 0,50 při sazbě daně Kč 24,-.....	40
Graf 1: Vývoj inkasa spotřebních daní v ČR v letech 1994 - 2009 (v mil. Kč).....	6
Graf 2: Vývoj inkasa spotřební daně z piva v ČR v letech 2002 - 2009 (v mld. Kč).....	7
Graf 3: Vývoj spotřeby piva v ČR v letech 1948 - 2009 (na obyvatele za rok v litrech)..	8
Graf 4: Historický vývoj výstavu strakonického pivovaru 1840 - 2009 (v hl).....	22
Graf 5: Struktura nákladů společnosti v roce 2009 (v %)	26
Graf 6: Podíl druhů piva na celkové výrobě podniku v roce 2009.....	29

10. SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1: Zákoník říšský, Císařské nařízení č. 120, dané 17. července 1899, jímž mění se zákony o nepřímých daních s průmyslovou výrobou úzce spojených, pak rakousko-uherská celní sazba
- Příloha 2: Zákoník říšský, Císařské nařízení č. 270, dané dne 27. srpna 1916, jímž se mění některá ustanovení o zdanění piva a o přídělech z výtěžku pivní daně zemským fondům
- Příloha 3: Zákon č. 160 Sb. ze dne 11. března 1920, jímž se mění neb doplňují některá ustanovení o dani z piva
- Příloha 4: Přihláška k registraci ke spotřebním daním pro právnické osoby
- Příloha 5: Přiznání ke spotřební dani z piva
- Příloha 6: Původní logo strakonického pivovaru
- Příloha 7: Současné logo strakonického pivovaru
- Příloha 8: Sortiment piva Měšťanského pivovaru Strakonice, a.s., z roku 2004
- Příloha 9: Sortiment piva Měšťanského pivovaru Strakonice, a.s., z roku 2009
- Příloha 10: Reklama Měšťanského pivovaru v Strakonících z roku 1936 otištěná na informační tabuli č. 7 Naučné stezky Švandy dudáka
- Příloha 11: Propagace z letáku Gastronomická pozvánka do Strakonice, 2010
- Příloha 12: Reklama Měšťanského pivovaru Strakonice,a.s.

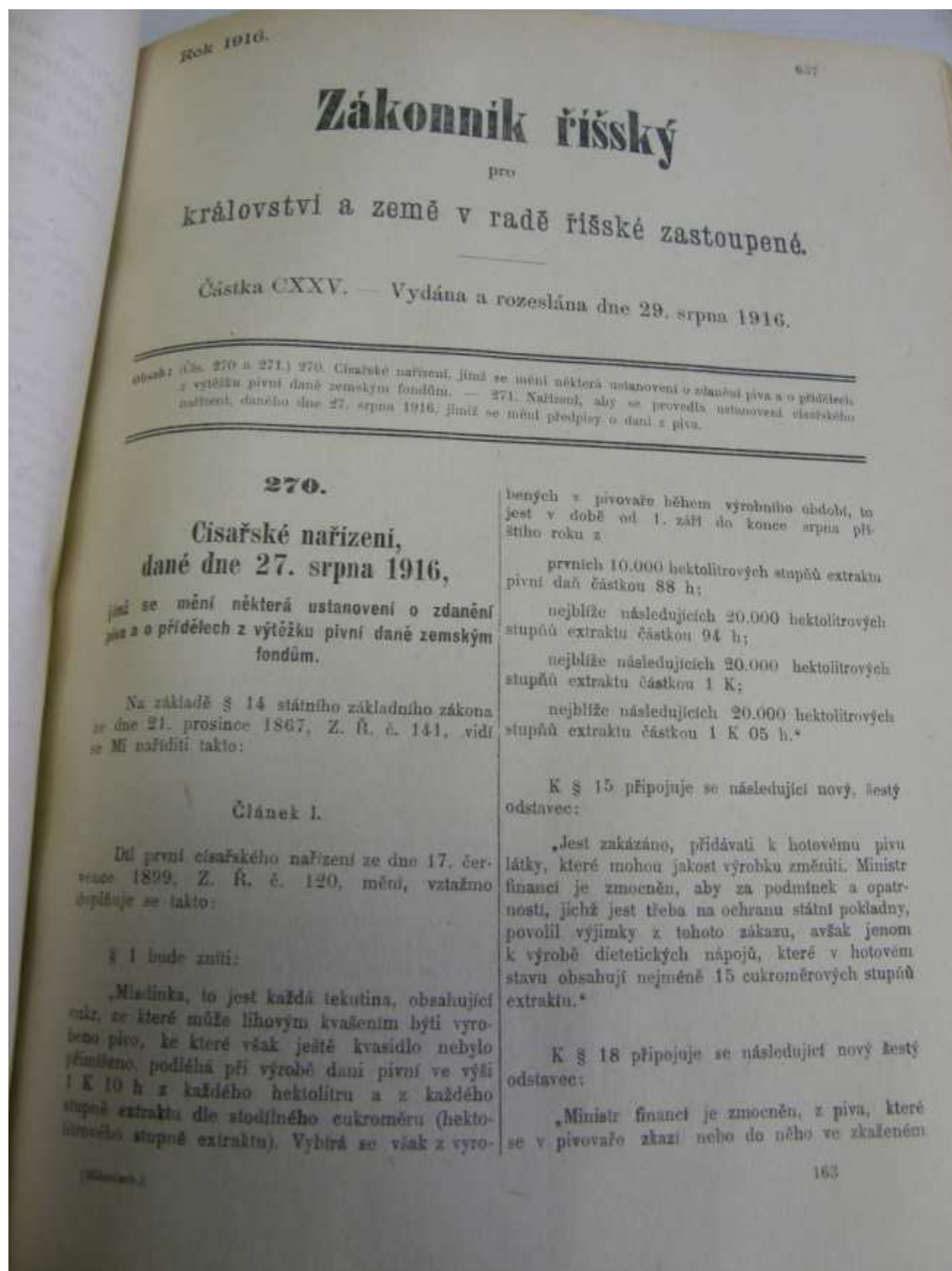
PŘÍLOHY

Příloha 1: **Zákonník říšský, Císařské nařízení č. 120, dané 17. července 1899, jímž mění se zákony o nepřímých daních s průmyslovou výrobou úzce spojených, pak rakousko-uherská celní sazba**

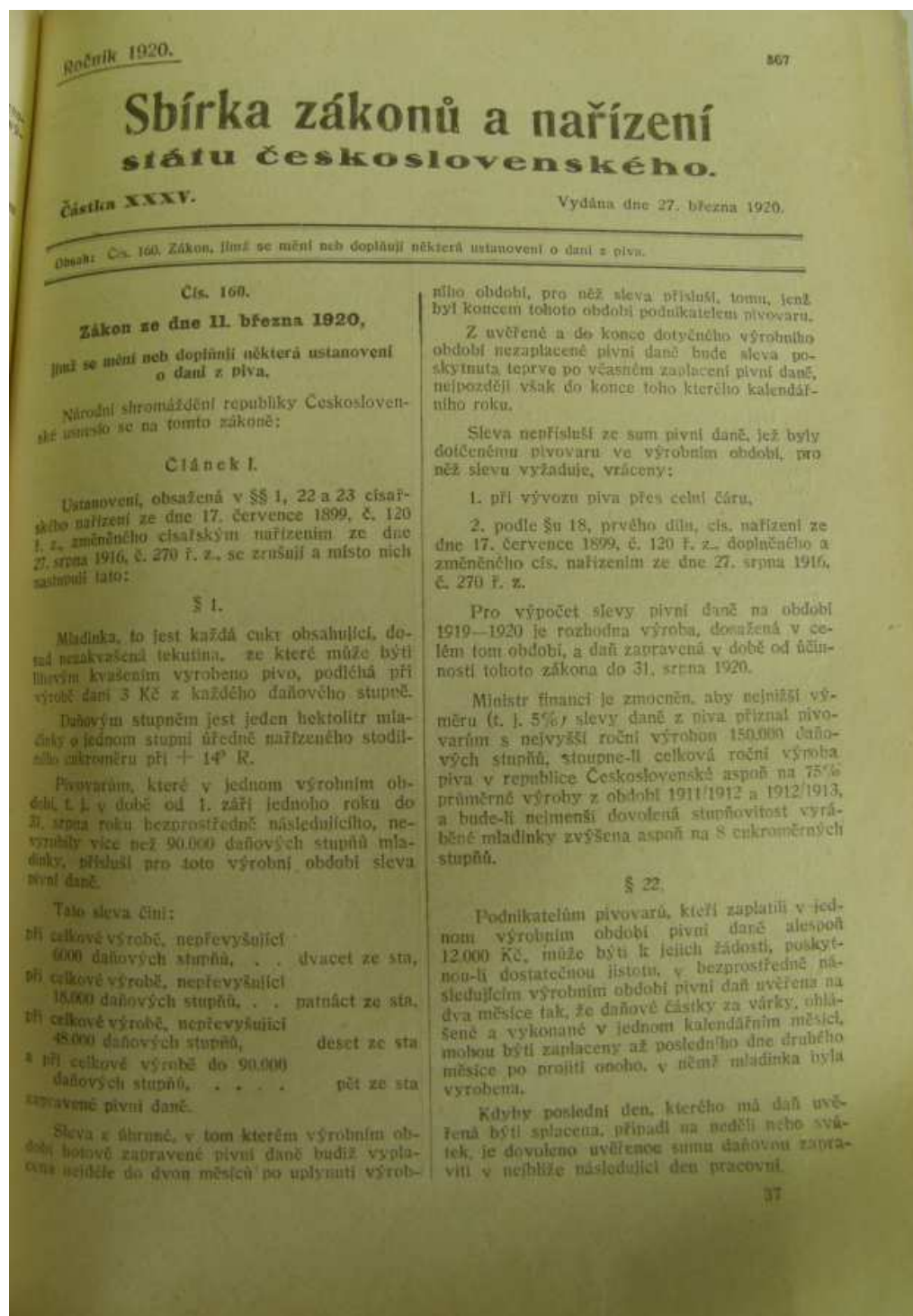
Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 2: Zákoník říšský, Císařské nařízení č. 270, dané dne 27. srpna 1916, jímž se mění některá ustanovení o zdanění piva a o přidělech z výtěžku pивní daně zemským fondům

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 3: Zákon č. 160 Sb. ze dne 11. března 1920, jímž se mění neb doplňují některá ustanovení o dani z piva

Zdroj: vlastní zpracování

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Celnímu úřadu

01 Daňové identifikační číslo

02 První registrace / oznámení změny*)

otisk prezentačního razítka celního úřadu

PŘIHLÁŠKA K REGISTRACI ke spotřebním daním pro právnické osoby

03 Obchodní firma / název*) právnické osoby, včetně dodatku

04 Identifikační číslo

05 Právní forma

06 Sídlo

a) ulice a číslo orientační / číslem popisným (nebo část obce a číslo popisné)

b) obec

c) PSČ

d) okres

e) stát

f) telefon

07 Osoby, které jsou statutárním orgánem - jeho členem - jednají za PO*)

a) příjmení

b) jméno

c) titul

d) rodné číslo

e) trvalé bydliště:

1. Ulice a číslo orientační / číslem popisným (nebo část obce a číslo popisné)

2. Obec

3. PSČ

4. Okres

5. Stát

6. Telefon

f) je oprávněn jednat za právnickou osobu

g) je pověřen jednat samostatně

h) e-mail

25 510 GŘC - vzor č. 3

1

*) Nehodící se škrtněte

08 Počátek provozování výdělečné činnosti dne:

a) datum

09 Oprávnění k podnikání

b) vydáno kjm

c) pod číslem

10 Převažující předmět podnikání

11 Telefon

12 Fax

12a E-mail

13 Číslo bankovních účtů, případně účtů spotřebních a úvěrových družstev:

a) číslo účtu / směrový kód banky (spotřebních a úvěrových družstev)

a1) pro daně

b) číslo účtu / směrový kód banky (spotřebních a úvěrových družstev)

b1) pro daně

c) číslo účtu / směrový kód banky (spotřebních a úvěrových družstev)

c1) pro daně

d) číslo účtu / směrový kód banky (spotřebních a úvěrových družstev)

d1) pro daně

14 Zastupování v daňových záležitostech: zástupce ano / ne: ☐ V případě "ano" je přílohou plná moc.

15 Zástupce pro doručování ano / ne: ☐ V případě "ano" je přílohou plná moc.

16 Adresa pro doručování:

a) označení příjemce

b) ulice a číslo orientační / číslem popisným (nebo část obce a číslo popisné)

c) obec

d) PSČ

e) okres

f) telefon

g) fax

17 Organizační složky podniku:

a) počet oddělných závodů:

b) počet provozoven:

c) počet platcových podniků:

18 Předcházející daňová registrace:

a) byl jsem již dříve registrován (ano / ne):

od - do:

b) u kterého celního úřadu

c) ke kterým daním

d) přidělené daňové identifikační číslo

e) důvod zrušení registrace

19 Právní předchůdce

a) DIČ

b) obchodní jméno včetně dodatku

c) právní forma

d) sídlo

1. Ulice a číslo orientační / číslem popisným (nebo část oboje a číslo popisné)

2. Obec

3. PSČ

4. Okres

5. Stát

6. Telefon

20 Zahraniční DIČ:

PROHLAŠUJÍM, ŽE VŠECHNY MNOU VÝŠE UVEDENÉ ÚDAJE JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ
A JSEM SI VĚDOM SVÉ POVINNOSTI HLÁSIT KAŽDOU ZMĚNU DO 15 DNŮ.

a) jméno

b) příjmení

c) titul

d) vztah k právnické osobě

Datum

Otisk
razítka

Podpis

POKYNY K VYPLNĚNÍ PŘÍHLÁŠKY K REGISTRACI

pro právnické osoby

Celnímu úřadu doplňte přesný název celního úřadu, k němuž místně příslušíte podle sídla podnikání.

01 Daňové identifikační číslo uveďte dle osvědčení o registraci u finančního úřadu.

02 První registrace/oznámení změny*) při oznámení změny údaje, uvedeného v rozhodnutí o registraci ke spotřebním daním, jste povinni předložit originál tohoto osvědčení.

03 Obchodní firma / název*) právnické osoby včetně dodatku vyplňte obchodní firmu právnické osoby (dále jen PO) podle § 9 obchodního zákoníku, nebo název PO.

04 IČ pro subjekty se sídlem v cizině ukládá § 127 zákona č. 280/2009 Sb. daňového řádu, dále jen „DŘ“ povinnost si IČ zajistit u příslušných orgánů.

05 Právní forma vyplňte právní formu ve zkratce (pro PO zapsané do obchodního rejstříku shodně s dodatkem k položce 03).

06 Sídlo a) až d) vyplňte adresu sídla PO takovou, která byla zapsána do obchodního rejstříku nebo jiné zákonem určené evidence PO. Osoby, které nemají v ČR sídlo, uvedou svoji zahraniční adresu a vyplní položku e).

07 Osoby, které jsou statutárním orgánem - jeho členem - jednají za PO vyplňte údaje o jedné fyzické osobě podle zápisu do obchodního rejstříku (§ 28 odst. 1 písm. a) obchodního zákoníku); u PO, které se do obchodního rejstříku nezapíší, uveďte fyzickou osobu, která je podle stanov, smlouvy, organizačního řádu apod. oprávněna za PO jednat. Údaje o dalších fyzických osobách uveďte v příloze ve stejné struktuře. U všech osob vyplňte údaje f), g) a h).

08 Počátek provozování výdělečné činnosti uveďte datum, kdy v souvislosti s výkonem zdanitelné činnosti vznikl první náklad nebo příjem. Pokud již PO vznikla a taková činnost ještě nezačala, kolonka na datum se proškrtne.

09 Oprávnění k podnikání a) až c) vyplňte u PO v souladu se zápisem do obchodního rejstříku nebo jiné zákonem určené evidence.

10 Převažující předmět podnikání vyplňte slovně předmět podnikání, kterým se PO převážně zabývá.

12 a E-mail vyplňte adresu elektronické pošty.

13 Číslo bankovního účtu, případně účtů, spotřebních a úvěrových družstev a) až d) vyplňte všechna čísla účtů u peněžních ústavů, na nichž jsou soustředěny prostředky z vaší podnikatelské činnosti (§ 127 odst. 1 písm. a) „DŘ“). Pokud máte otevřeny více než 4 účty, uveďte jejich čísla v příloze. V bodech a1) až d1) uveďte zkratkou daň, pro kterou tento účet používáte. Jestliže své účty nerozlišujete, uveďte v bodech a1) až d1) slovo „Všechny“.

14 Zastupování v daňových záležitostech smluvním zástupcem je zástupce, kterého daňový subjekt zmocní. Přílohou je plná moc.

15 Zmocněnec pro doručování povinnost má daňový subjekt se sídlem v cizině. Přílohou je plná moc.

16 Adresa pro doručování a) až g) vyplňte, liší-li se adresa, kam požadujete, aby správce daně doručoval písemnosti, od adresy uvedené v 06. V bodě ad a) vyplňte označení příjemce písemností, které je potřebné pro správné doručení.

17 Organizační složky podniku

ad a) vyplňte počet odštěpných závodů podle § 7 odst. 1 a 2 obchodního zákoníku. Na zvláštní příloze (tiskopisu) uveďte vnitřní pořadové organizační číslo (existující), za každý odštěpný závod uveďte IČ (pokud bylo přiděleno), název, adresu včetně PSČ, telefon, faxu, adresy elektronické pošty a jména osoby, která za odštěpný závod jedná v záležitostech daní.

ad b) vyplňte počet provozoven (kromě té, která je uvedena pod číslem 06 jako sídlo podnikání) podle § 7 odst. 3 obchodního zákoníku. Na zvláštní příloze (tiskopisu) uveďte za každou provozovnu vnitřní pořadové organizační číslo (pokud existuje) název, adresu včetně PSČ, telefon, faxu, adresy elektronické pošty a jména osoby, která za provozovnu jedná v záležitostech daní.

ad c) vyplňte počet přílokových pořízen, zaregistrovaných u všech místně příslušných správců daní.

18 Předcházející daňová registrace (rozumí se poslední předcházející) vyplňte a) až e), v c) uveďte zkráceně všechny daně, ke kterým jste byli zaregistrováni.

19 První předchůdce pokud vaše PO vznikla z více subjektů, uveďte jejich DIČ a ostatní údaje v příloze.

20 Zahraniční DIČ vyplňte DIČ přidělené v zahraničí.

Tiskopis této přihlášky k registraci se zároveň použije k oznámení ve smyslu § 126 „DŘ“. Jakmile dojde ke změně údajů uvedených v přihlášce k registraci nebo dalším skutečnostem, rozhodným pro registraci, oznámte tyto změny celnímu úřadu do 15 dnů ode dne, kdy nastaly, zpravidla na tiskopisu přihlášky k registraci, kterou v bodě 02 označíte jako oznámení změny, uveďte své DIČ a vyplňte body 03 a 04 včetně. Dále vyplňte pouze ty body v 05 až 20, ve kterých nastala změna.

Všechny údaje, na něž jste neměli dostatek místa na formuláři a všechny údaje, které považujete za závazné ke své registraci, uveďte prosím na zvláštní příloze. U jednotlivých informací uveďte číslo položky původního formuláře, ke které se vztahují.

Příloha 5: Přiznání ke spotřební dani z piva

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Celnímu úřadu

Daňové identifikační číslo
C, Z

Daňové přiznání *)

otisk prezentačního razítka celního úřadu

Počet příloh

PŘIZNÁNÍ

ke spotřební dani z
podle zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů
za zdaňovací období: *) měsíc rok
den vzniku povinnosti daň přiznat a zaplatit: *)
Den zjištění důvodů pro podání dodatečného daňového přiznání:

Fyzická osoba:
Příjmení Jméno
Titul Rodné číslo

Právníká osoba:
Identifikační číslo

Fyzická i právnická osoba:
Obchodní firma (fyzické osoby), obchodní firma nebo název (právnické osoby)

Bydliště (fyzické osoby), sídlo (právnické osoby)

PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO PŘIZNÁNÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ.

Osoba oprávněná k podání za daňový subjekt:
Příjmení a jméno / název právnické osoby vykonávající daňové poradenství
Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Osoba oprávněná k podpisu:
Příjmení Jméno
Vztah k daňovému subjektu / vztah k právnické osobě vykonávající daňové poradenství

Datum Otisk razítka Podpis daňového subjektu nebo osoby oprávněné k podpisu za daňový subjekt

*) Vyplní se pouze jedna z možností dle pokynů k vyplňování
25 540 GŘC – vzor č. 2

1

*) Nehodící se škrtněte

Odesílající daňový sklad (evidenční číslo) ^{*)}

C Z / / /

Číslo prírodného dokladu ²⁰

1. 2.

3. 4.

sl. 1	sl. 2	sl. 3	sl. 4	sl. 5	sl. 6	sl. 7	sl. 8
č. ř.	Označení vybraných výrobků	MJ	Pro- cento	Množství vybraných výr.	Daň	Nárok na vrácení daně	Kód
1	a						
	b						
2	a						
	b						
3	a						
	b						
4	a						
	b						
5	a						
	b						
6	a						
	b						
7	a						
	b						
8	a						
	b						
9	a						
	b						
10	a						
	b						
11	a						
	b						
12	a						
	b						

		Záznam plátce	Záznam CÚ
1	Daň ze sloupce 6 celkem		
2	Nárok na vrácení daně ze sloupce 7		
3	K odvodu (je-li ř. 1 – ř. 2 kladný) – k vrácení (je-li ř. 1 – ř. 2 záporný)		

Evidenční údaje

Daň připadající na daňové priznání podané v tomto zdaňovacím období podle § 13 odst. 22, § 18 odst. 6, 7, 8, § 20 odst. 21 písm. a), § 20 odst. 20 písm. a), § 29 odst. 3 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (vznikla-li povinnost daňové priznání podat):

 $\frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & -i \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = K_2$

*2) Vypĺňuje sa pouze tehdy, netýká-li se daňové priznání daňové povinnosti za zdaňovací období

*) Nehodící se škrtněte

Daňový subjekt je v insolvenčním řízení ode dne:

Příznání sestavil:

Příjmení

Jméno

Telefon

Podpis

Celní úřad příznanou daň vyměřil / dodatečně vyměřil*) podle § 46 odst. 5 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů,

dne:

ke dni:

Podpis pověřeného pracovníka
správce daně

Žádám o převedení poskytnutého zajištění daně dle § 23*), § 29*) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, na úhradu vyměřené daňové povinnosti za zdaňovací období, za které je daňové příznání podáváno. Zajištění bylo poskytnuto ve výši

– Kč

Datum

Otisk
razítka

Podpis

Příloha 6: Původní logo Nektar strakonického pivovaru

Zdroj: Měšťanský pivovar Strakonice,a.s.

Příloha 7: Současné logo Dudák strakonického pivovaru

Zdroj: Měšťanský pivovar Strakonice,a.s.

Příloha 8: Sortiment piva Měšťanského pivovaru Strakonice, a.s., z roku 2004

Zdroj: brožura Strakonické pivo, 2004

Příloha 9: Sortiment piva Měšťanského pivovaru Strakonice, a.s., z roku 2009

Zdroj: reklama z týdeníku MF 7 Sedmička, 2010

Příloha 10: Reklama Měšťanského pivovaru v Strakoniciích z roku 1936 otištěná na informační tabuli č. 7 Naučné stezky Švandy dudáka

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 11: Propagace z letáku Gastronomická pozvánka do Strakonice, 2010

Strakonické pivo

Jihočeská pivovarnická tradice dokresluje kolorit kraje, v němž se odjakživa mísila jihočeská pohostinnost s poklidem šumavských hvozdů. Takové je i pivo ze Strakonice, které nesmí chybět na žádné slavnosti ani na domácím stole.

Zdejší pivo navíc vzdává hold slavným rodákům. Při každém doušku v kraji nejoblíbenějšího světlého ležáku Dudák jakoby se probouzela harmonie linoucí se z měchů a píšťal Švandy dudáka. Slavný šumavský spisovatel Karel Klostermann je opěvován v polotmavém ležáku, který se vyznačuje plností, řízem a výrazným chmelovým aroma. Otavský zlatý byl vyroben, aby zejména v parném létě osvěžil všechny, kteří projíždějí přírodou zlatonosného Pootaví.

Právo vařit pivo bylo městu uděleno již za Bavora IV. v roce 1367. Svůj vliv mělo na přípravu pivních specialit, polévek, vepřového i rybiho masa na pivě.

The beer of Strakonice

The local atmosphere bears the marks of the brewery tradition of Southern Bohemia and is well known for a mixture of hospitality and the serenity of the Šumava forests. The beer of Strakonice reflects the local atmosphere and cannot be missing at any parties or tables.

In 1367, a nobleman named Bavor IV granted the right to brew the beer to Strakonice. It also influenced the creation of culinary delicacies, including beer soups and pork and fish meals cooked in beer.

Strakonitzer Bier

Die alte Bierbrautradition prägt das volkstümliche Kolorit Südböhmens, wo seit Menschendenken die Gastfreundlichkeit der Menschen mit der Friedlichkeit der Böhmerwälder Forste zu einem Ganzen verschmilzt. Dieses Phänomen spiegelt sich auch im Strakonitzer Bier wider, das jede Tafel zierte – ob in festlicher Gesellschaft oder im engen Familienkreis. Das Braurecht wurde der Stadt Strakonitz bereits 1367 unter der Regentschaft von Bavor IV. verliehen. Das Bier wurde nicht nur in seiner reinsten Form getrunken, sondern auch die Küche hat das Bier als Zutat für sich entdeckt – für die Zubereitung von ausgefallenen gastronomischen Delikatessen wie der Biersuppe, würzigem Bierfleisch, Bierfisch und anderen.

Strakonická pivní polévka

1/2 l světlého piva Dudák, 1/2 l vývaru,
1/4 kg kysaného zelí, 100 g uzeného bůčku,
cibulka, 4 klobásky, pálava paprika, sůl, pepř

Do hrnce nalijeme pivo, vývar a přidáme zelí. Vše vaříme dokud zelí nezačne mírně měknout. Nakrájený bůček s nakrájenou cibulkou osmažíme na pánvi, přidáme na plátky nakrájenou klobásku. Bůček s cibulí a klobásou přidáme k vařící se polévce, vše promícháme, necháme povařit a podáváme. Chutná ještě lépe, když si do talíře přidáme nakrájenou osmaženou housku nebo rohlík.

Prohlídka Městského pivovaru Strakonice, a. s.
(pro skupiny na objednávku, tel.: +420 383 312 411)

Tours of the Municipal Brewery Strakonice, a. s.
(for group orders, Phone: +420 383 312 411)

Gruppenbesichtigung der Bürgerbrauerei Strakonice, a. s.
(nach Vereinbarung, Telefonnummer: +420 383 312 411)

Městské informační centrum
Velké náměstí 2, 386 21 Strakonice
tel.: +420 383 700 700-701
info@centrum@strakonice.eu
www.strakonice.eu

Informační / mapové centrum
Zámek 1, 386 01 Strakonice
tel./fax: +420 383 323 400
clan@clan.cz

Městský pivovar Strakonice, a. s.
Podskalská 324, 386 01 Strakonice
tel.: +420 383 312 411
www.pivovar-strakonice.cz

Redakce: MŠÚ, odbor kultury a cestovního ruchu / Text a foto: Ing. Malovický, Městský pivovar Strakonice, a. s., město Strakonice, ubytovací zařízení a stravovací zařízení (CZ Gastro, s. r. o., Hotel Ostrovce)
Grafika: Kolář & Kutálek / Vydalo město Strakonice roku 2010, náklad 5 000 ks

Jihočeský kraj

Zdroj: město Strakonice, 2010

Příloha 12: Reklama Měšťanského pivovaru Strakonice, a.s.

MĚŠTANSKÝ PIVOVAR
STRAKONICE
ZALOŽEN ROKU 1649

DUDÁK
NEBOH STĚTI
Nepasterované pivo

[www.pivovar - strakonice.cz](http://www.pivovar-strakonice.cz)

IVO DUDÁK - PRAVÝ ORIGINÁL ZE STRAKONIC

Zdroj: reklama z týdeníku MF 7 Sedmička, 2011